

Kako ukrepati v stabilizaciji

Leto 1980 bo ob izpolnjevanju določil zvezne, republiške in občinske resolucije leto boja za stabilizacijo gospodarstva. Prav je, da pri izdelavi predlogov vsakdo pogleda sebe in okoli sebe in prispeva k stabilizaciji. Cilj bo dosežen le v primeru, če bomo ustvarili tako klimo, da bo sleherni član našega kolektiva imel občutek, da prispeva svoj delež k uresničitvi zadanih nalog.

Resolucijska načela na področju delitve dohodka so jasna: porast vseh vrst porabe mora biti manjši od naraščanja dohodka. Ob popravljanju postavk v skladu skupne porabe menim, da ne bi bilo prav, če pozabimo na finančno ovrednotene programe za aktivnosti, ki so za nas pomembne in za katere se na organih samoupravljanja še nismo izrekli. V mislim imam finančni plan proslav za leto 1980, usodo Čevlarskega šolskega izobraževalnega centra v Žireh, Godbeno pevsko društvo Alpina. Nujno pa je, da vsi prosilci v finančne programe vključijo samo tiste stroške in v taki višini, ki so za delo v letu 1980 nujno potrebni.

Se nekaj besed o osebnih dohodkih.

V primeru, da bi rast OD rastla hitreje od resolucijskih določil in da v DSSS ne bi dosegla stopnje 16% sta možna dva ukrepa:

Znižanje urnih postavk na podlagi 13. člena Pravilnika o osnovah in merilih delitve sredstev za OD, ki določa da v primeru, če je v določenem časovnem obdobju dejanski dohodek na delavca nižji od planiranega oziroma da so dejanska izplačana sredstva za OD višja od planiranih, se za naslednje obračunsko obdobje lahko urne postavke znižajo.

Znižanje stimulacije DO v skladu s členom SS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, ki se glasi: Uspešnost poslovanja DO se ugotavlja na osnovi kazalcev uspešnosti iz Zakona o združenem delu in gibanju OD v primerjavi z dohodkom in se izračunava tromesečno. Izračun uspešnosti sprejme DS DO po predhodnem soglasju DS TOZD in DSSS na predlog strokovne službe. Koefficient se lahko giblje v mejah od 1.00 do 1.15.

Pri iskanju rezerv in zmanjševanju stroškov v letu 1980 predlagam naslednje ukrepe oziroma naloge:

- Uresničevanje vsega tistega, o čemer smo govorili v času »izrednega stanja« (točnost prihodov, odhodov, hitro ukrepanje ob napakah)

- Redna mesečna kontrola stroškov in takojšnja analiza stroškov, če so le-ti večji od planiranih

- Kontrola dela v podaljšanem delovnem času,

- Koriščenje nadur, le v primerih, ko res ni mogoče, izplačilo,

- Medsebojna pomoč pri nalogah, ki se pojavljajo občasno, so pa obsežne in je rok za izvršitev kratek.

- Prostorska ureditev bi pripomogla k boljšem izkoriščenju delovnega časa (prostorska lokacija pravne, kadrovske, informacijske službe, organizatorja nagrajevanja, fotografa itd.)

- Naročanju revij in druge literature moramo posvetiti več pozornosti

- Zagotoviti evidenco o kroženju literature (Npr. Uradni list — pregleda naj ga vsak, ki ga pri delu potrebuje, zbira pa se v pravni službi)

- Sestanki morajo biti dobro pripravljeni in kratki. Zato je potrebno zagotoviti:

- da bi bilo gradivo pravočasno pripravljeno (povzetki, predlogi sklepov)

- da bodo delegati izvrševali svojo dolžnost. Na sestankih bi potem res lahko obravnavali le pripombe oziroma dopolnitve.

- Za disciplinski postopek porabimo precej delovnega časa (strokovni delavec, disciplinska komisija). Menim, da bi bilo potrebno probleme reševati najprej v posameznih sredinah, šele potem bi sledila prijava na disciplinsko komisijo.

- Kontrola izplačila dnevnic — poročilo o potovanju, iz katerega bi morali biti razvidni vzroki kasnejših prihodov s službenih potovanj.

- V cilju boljšega informiranja delavcev naj bi informacijska služba izdelala grafiko, na katerih bi spremljali npr. doseg plana, gibanje škarja, zastoje in vzroke zanje. Tudi s fotografijami bi lahko pokazali na dobre in slabe stvari v DO.

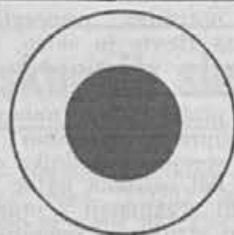
Prav tako bi lahko izvedli anketo, s katero bi spoznali probleme delavcev v neposredni proizvodnji (vprašanja o delovnem mestu, pogojih, napakah, predlogih).

- Ponovno opozorilo na sodelovanje sodelavcev preko skrinjic »VAS GLAS«.

- Z informatorji, ki bodo letos opremljeni tudi s fotografijo in oddajami po zvočniku moramo vsebinsko narediti korak naprej (poslovne informacije, problemi, odgovori, pohvale.)

- Boljše povezovanje Samoupravnih delovnih skupin z delom DS, izvršilnih organov DS in delegacij

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kako bomo upravljali

Tik po volitvah smo, zato nekaj besed o tem, kako smo se nanje pripravili, kako izbirali kandidate za samoupravne organe, kako volili.

Morda je bila tu in tam kakšna organizacijska nerodnost kriva, da so ljudje težje razumeli, zakaj pravzaprav gre, in kako predlagati. Vendar je stvar popolnoma jasna. Z našimi, torej družbenimi sredstvi, bodo ob našem bolj ali manj posrednem sodelovanju, upravljali prav organi, ki smo jih pravkar izvolili. Prav gotovo pa na kandidatni listi ni bilo marsikoga, ki bi sicer tja sodil, tako po tem, da je dober delavec, kakor razumen, razsoden in razgledan. Toda mnogi izjave o kandidaturi niso podpisali.

Krivda je seveda najprej padla na sindikalno organizacijo in neizkušene funkcionarje. Toda ali je to res? Ni morda v tem odstopanju nekaj globjega? Vzroki, ki izhajajo iz dosedanjih izkušenj samoupravnih organov, iz nemoči, neznanja in tudi premajhne družbene zavesti? Naj bo tako ali drugače, z malodušjem, z odstopanjem, z nesodelovanjem, z omaloževanjem — ne bomo dosegli nič, prav gotovo pa ne tistega, kot si želimo. Ne v poslovnih rezultatih, ne v medsebojnih odnosih.

Upam torej, da drugič ne bo tako.

N. P.

Poslovodje so izredno pozorno spremljali besede predsedujočih

TOZD Obutev Žiri

DS TOZD Obutev Žiri je na svoji 21. redni seji, dne 4. marca 1980 obravnaval naslednje važnejše točke:

- potrditev pripravljalnih del za Rovte in sklep, da se začne z investicijskim programom

- problematika nabave – samoupravni sporazumi

- sprejem pravilnika o razvidu del oziroma nalog v temeljni organizaciji z organizacijsko strukturo temeljne organizacije

- višina osebnih prejemkov delavcev in prejemkov iz sklada skupne porabe

- rezultati zborov delavcev
- analiza bolniškega staleža v letu 1979

- nadomestila bolniškega staleža v letu 1979

- nadomestilo OD v primeru zastoja zaradi pomanjkanja repromateriala.

V zvezi z investicijskim programom in pripravljalnimi deli za Rovte je delavski svet sprejel sklep, da se izdela investicijski program in odobrijo sredstva za njegovo izdelavo in na podlagi tega začne s pripravljalnimi deli. Nato je vodja nabavne službe Jože Bogataj obrazložil problematiko pri nabavi raznih materialov, ki so se že sedaj izredno podražili, nekateri dobavitelji pa zahtevajo za material tudi devizna sredstva.

Med drugim je povedal:

Pogoji pri nabavi materiala iz uvoza in doma so vedno

težji. Povečanje cen, predvsem kemičnih materialov je, že sedaj izredno veliko. Tako že sedaj nekateri materiali presegajo postavljeno plansko ceno za več kot 20%, najavljajo pa še naknadno povečanje. Pri tem smo mi popolnoma nemočni in lahko že sedaj ugotovljamo, da bo na koncu leta še več odmikov od planskih cen, kot jih je bilo letos.

Veliko dobaviteljev pa pristane na to, da nam bodo dobavili razne materiale samo pod pogojem, če jim odstopimo precejšen del deviznih sredstev. Samo pod temi pogoji bo material preškrbljen in roki spoštovani.

In če bomo te cene potrdili, bo nujno treba to upoštevati v ceni deviznih sredstev za te materiale.

Sedaj se res nahajamo v težkih razmerah in verjetno se bo zgodilo, da bo zaradi tega moten proizvodni proces.

V zvezi s tem je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

- Sprejme se samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev med DO Alpina in DO Tekstilna tovarna Okroglica iz Volčje Drage.

- Sprejme se samoupravni sporazum o združevanju deviznih sredstev med DO Alpina in DO TEI Zagreb.

Nadalje je delavski svet sprejel še naslednje sklepe:

- Sprejme se pravilnik o razvidu del oziroma nalog v temeljni organizaciji z organizacijsko strukturo temeljne organizacije s predlaganimi spremembami in dopolnitvami.

- Spremeni se višina osebnih prejemkov in prejemkov iz sklada skupne porabe.

- Potrdijo se rezultati zborov delavcev z dne 28. 2. 1980.

- Potrdi se analiza bolniškega staleža v letu 1979.

V zvezi z nadomestilom OD v primeru zastoja zaradi pomanjkanja materiala je vodja TOZD povedal naslednje:

Zaradi težke situacije pri uvozu in nabavi materiala se lahko zgodi, da bo proizvodni proces moten oziroma da nekateri oddelki ne bodo imeli dela. Zato predlagamo, da bi DS sprejel sklep, da je potrebno vse izgubljene dneve nadomestiti z delom ob nedelovnih sobotah ali v nedeljo, tako da se ure obračunajo v višini 100% OD po normalnem obračunu in ne kot nadure. Za vsak izgubljen delovni dan po po pravilniku pripada

delavcu nadomestilo OD v višini 80% osnove, ki je določena z urno postavko na odločbi.

18. redna seja komisije za delovna razmerja za TOZD Obutev Žiri, dne 15. 2. 1980

Komisija je obravnavala sprejem delavk za novi obrat v Rovtah in sklenila, da se za začetek sprejme 15 delavk. Komisija je obravnavala tudi prošnje za sklenitev delovnega razmerja v TOZD obutev Žiri in jih rešila v skladu s potrebami po delavcih. Obravnavala je izjave za prenehanje dela in jih rešila pozitivno.

Sprejet je bil sklep o razporeditvi Ivana Štefančiča v obrat Col za opravljanje dela »kontrola gornjih delov«, sklep o razporeditvi Pivk Stanka za opravljanje dela: popravilo reklamiranih čevljev. Na nosnovi določil od 1. do 9. člena pravilnika o delitvi sredstev za OD je komisija sprejela sklep o razporeditvi delavcev v ustrezne skupine. Sprejet je bil sklep o razporeditvi delavcev in delavk v ustrezne skupine, ki imajo več kot 30 let delovne dobe v Alpini. Milanu Jerebu, 2633, je komisija odobrila 2 dni izrednega plačanega dopusta za udeležbo na tekmovanju v judu.

TOZD Plastika

2. Delavski svet TOZD Plastika Žiri: 5. 3. 1980

Delavski svet je obravnaval naslednje pomembnejše zadeve:

- nabava demagnetizirja DEM-3, tehtnice, ročnega paletnega vozička ter zaščitnih čevljev

- nadomestilo OD v primeru zastoja zaradi pomanjkanja repromateriala.

Poleg sklepov, ki jih je DS TOZD Plastika potrdil, tako kot DS TOZD Obutev Žiri, so bili sprejeti še naslednji:

- odobri se nabava tehtnice za tehtanje napetnikov ter drugih drobnih polizdelkov v znesku 14.950 din.

- odobri nabava demagnetizirja DEM-3 v znesku 19.634.– din.

- za prevoz PU izdelkov ter košar za šale se odobri nabava opravila po katalogu varnostne službe.

Jože Štucin je povedal, da se zaradi težke situacije pri uvozu in nabavi repromateriala kot so granulati ter PU komponente, lahko primeri, da

bo proizvodni proces moten in bo proizvodnja zaradi manjka enega od navedenih materialov začasno prekinjena.

Po 65. členu pravilnika o osnovah in marilih delitve sredstev za OD, s skupno porabo in o prejemkih pripada delavcu nadomestilo OD v višini 80% osnove, ki je določena z urno postavko na odločbi. Da ne bi zabeležili izpada dohodka predlagam DS, da se izgubljene dneve nadomesti z delom ob nedelovnih sobotah in nedeljah, tako, da se ure obračunajo v višini 100% OD po normalnem obračunu in ne kot nadure. Torej se za en izgubljeni ter doprinešeni delovni dan plača nadomestilo OD v višini 180% OD, (80% po odločbi in 100% po plačilni skupini).

Delavski svet je po obrazložitvi sprejel sklep, da se strinja s predlogom obračuna nadomestila v času zastojev zaradi pomanjkanja repromateriala in da se izgubljeni dnevi nadomestijo ob nedelovnih sobotah in nedeljah.

PREDLOG STABILIZACIJSKIH UKREPOV ZA LETO 1980

(Nadaljevanje s 1. strani)

- Občasno preverjanje znanja in večji poudarek dopolnilnem izobraževanju.

- Nadaljnje vspodbujanje inovacijske dejavnosti.

- Ponovno poizkušati povezati stik z zdravnikom in se pogovoriti o bolniških izostankih naših delavcev. Nujno potrebno bi bilo, da zdravnik spozna delovna mesta v DO,

- Predlog za uvedbo revizorja bolniške v občinskem in krajevnem merilu.

- Mesečno izdelavo bilance zaposlovanja

Pri uresničevanju stabilizacijskih ukrepov bodo morali velik delež prispevati tudi DPO, ki bodo morale delovati v smeri ustvarjanja takih razmer v katerih bo sleherni delavec Alpine imel občutek, da v stabilizacijskih prizadevanjih tudi on sodeluje.

Boris MARKELJ

Po zaključnem računu še kratek pogovor

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Delavski svet je pod točko razne obravnavale še razne probleme, v proizvodnji, predvsem problematiko izmeta, zato je DS sprejel sklep, da se

vodja TOZD zadolži, da skliče sestanek, na katerem naj se stvari razčistijo.

O tem naj poroča na naslednji seji DS TOZD.

TOZD Obutev Gorenja vas

Delavski svet je obravnaval iste zadeve kot ostali delavski sveti TOZD in sprejel podobne sklepe, med drugim pa je obravnaval še naslednje:

- prevoz na relaciji Leskovic–Gorenja vas
- stanovanjski problemi delavcev.

Vinko BOGATAJ je podal informacijo, da se z DO Mar-mor Hotavlje pogovarjajo, da bi uvedli avtobusno progo Leskovic–Gorenja vas in da bi stroške porazdelili po številu zaposlenih.

10. redna seja komisije za delovna razmerja za TOZD Obutev Gorenja vas dne 8. februarja 1980

TOZD Prodaja

Delavski svet TOZD Prodaja, z dne 6. 3. 1980

Delavski svet je obravnaval iste zadeve kot ostali delavski sveti, poleg tega pa sprejel še naslednje sklepe:

- Sprejme se poslovnik – navodilo o delu in organizaciji maloprodajne službe v predloženih vsebini.

– Zahtevek za varstvo pravice delavca Mlinar Stanislava z dne 13. 2. 1980 se zavrne kot neutemeljen in potrdi odločba o začasni odstranitvi delavca iz temeljne organizacije z dne 5. 2. 1980 in sklep disciplinske komisije o izreku ukrepa prenehanja delovnega razmerja z dne 7. 2. 1980.

– Na licitaciji je potrebno razprodati rabljena osnovna sredstva in drobni inventar iz prodajaln Ljubljana I. in III. in Slavenska Požega.

– DS je bil obveščen o sodbi Temeljne sodišča v Kranju, enota Kranj GP 26/79-19, s katerim se TOZD Prodaja kaznuje s 50.000.– Ndin in odgovorne osebe z 2.000.– oz. 2.500.– din.

– Potrdi se predlog razpisne komisije, da se na razpisno delovno opravilo vodenje prodajalne v Novem mestu razporedi tov. Peter Blatnik, KV prodajalec za dobo 1 leta od 1. 5. 1980 do 30. 4. 1981.

– Za prodajalno Ljubljana V., Mestni trg 12 naj se OD obračunava kot za nadomestno prodajalno.

Komisija je obravnavala prošnje za sklenitev delovnega razmerja in jih ustrezno rešila. Obravnavala je tudi izjave za prenehanje delovnega razmerja in jih rešila pozitivno. Komisija je na osnovi določil od 1. do 9. točke 17. člena Pravilnika o delitvi sredstev za OD sprejela sklep o razporeditvi delavcev v ustrezne skupine. Komisija je sprejela sklep o razporeditvi tudi za delavko, ki ima več kot 30 let delovne dobe v Alpini. Ljudmila Mesec pa je bila razporejena za opravljanje delovnih nalog »oštevilčenje«. Prošnja Antonije Logar za skrajšan delovni čas je bila rešena negativno.

– Za čas adaptacije v prodajalni ALPINA Kranj, naj se OD zaposlenim obračunava kot za nadomestno prodajalno.

– Komisija za nagrajevanje naj ponovno obravnava obračun stimulacije od višine sezonskega znižanja in se začasno ne obračunava.

– DS sprejme sklep, da se odkupi zgradba Etikete v vrednosti 270 milijonov starih dinarjev.

– Tov. Četojevič Dragu – Alpina Zagreb II. se odobri stanovanjsko posojilo v višini 40.000.– din, ki se ga veže na Ljubljansko banko. Odplačilo je 16 let, brez čakalne dobe.

22. redna seja komisije za delovna razmerja za TOZD Prodaja dne 13. 2. 1980.

Komisija je obravnavala predloge za sklenitev delovnega razmerja z novimi delavci po posameznih prodajalnah in sicer Subotica, Beograd I, Zagreb II in Banja Luka, ter v zvezi s tem sprejela ustrezne sklepe. Obravnavala je izjave za prenehanje delovnega razmerja in jih rešila pozitivno. Komisija je izvršila tudi pregled zaposlenih po prodajalnah v odnosu na postavljeni plan za leto 1980 in istočasno izvršila pregled po skupinah. Sprejet je bil sklep, da morajo prodajalne, v katerih niso delavci razporejeni po skupinah v skladu s planom, izdelati

predlog o razporeditvi in dostaviti komisiji za delovna razmerja v rešitev.

Potrjeni je bil predlog o razporeditvi prodajalk v prodajalni v Ptuju. Prav tako pa tudi razporeditev Draga Groš-

lja iz TOZD Obutev v TOZD Prodaja – odpremni oddelek na delo »urejanje skladišča«. Komisija je poslušala še poročilo o možnostih otvoritve nove prodajalne v Zagrebu in številu zaposlenih v tej prodajalni.

Delovna skupnost skupnih služb

3. 22. redna seja DS DSSS – dne 5. 3. 1980

Poleg zadev, ki sta jih obravnavala že delavska sveta TOZD je DS DSSS obravnavala še naslednje:

- potrditev predloga komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe
- prenos drobnega inventarja

– zahtevek za varstvo pravice Brigitte Grošelj.

Poleg sklepov, ki so bili potrjeni že na DS TOZD je DS sprejel še naslednje:

- potrdi se predlog komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe, da se Martinu Kopaču odobri podaljšanje roka koriščenja posojila do 31. 5. 1980

– prenos drobnega inventarja med TOZD oziroma DSSS se glede na evidenco po uporabniku izvršijo brezplačno

– glede pritožbe Brigitte Grošelj je DS sprejel naslednji sklep:

Težave, ki jih ima Grošljeva v zvezi s svojimi delovnimi nalogami oziroma deli je potrebno rešiti v sami službi z neposredno predpostavljanim oziroma šefom sektorja. Dodatne investicije v opremo pa bo možno realizirati šele takrat, kadar bo kvaliteta opravljenega dela z obstoječimi aparati taka kot je bila takrat, ko so to delo opravljali drugi in ko se bodo roki dosledno upoštevali.

Ekonomski izrazi

CARINA

Dajatev v zunanjetrgovinskem prometu, ki po svojem ekonomskem značaju predstavlja posebno vrsto davka. Uporablja se za uvoz, izvoz in tranzit blaga. V sodobnih carinskih sistemih se uporablja večinoma uvozna carina, redkokje izvozna, medtem ko je tranzitna carina skoraj popolnoma izginila. Uvozna carina se uporablja večinoma v funkciji zaštite domače proizvodnje (zaščitna carina), medtem ko ima njena fiskalna funkcija (proračunski dohodek), drugorazredno vlogo in se zlasti uporablja pri določenih primerih izdelkih množične porabe, kot so kava, čaj, tobak, začimbe in podobno. V carinsko-tehničnem smislu se carina določa in poravnava ali kot odstotek od vrednosti uvoženega blaga (v obliki postavka »ad valorem«) ali v absolutnem znesku po enoti mere, oziroma po koli-

čini ali teži uvoženega blaga (v obliki postavka »ad specificatum«). V nekaterih državah se vse bolj uporablja kombinacija obeh sistemov (kombinirana postavka).

CENA / DUMPING

Nesorazmerno nizka cena v odnosu do dejanske cene blaga se določi iz konkurenčnih razlogov.

ČISTI DOHODEK

(Z vidika bilančne sheme) del skupnega dohodka, ki ostane po kritju poslovnih stroškov, plačilu prometnega davka in plačilu pogodbenih in zakonskih obveznosti iz dohodka. Z vidika delitve označuje čisti dohodek tisti del dohodka, ki ostane po poravnavi obveznosti iz dohodka in o čigar delitvi na osebne dohodke, skupno porabo in poslovni sklad odločajo združeni delavci.

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Zakaj tako?

Obravnava zaključnega računa za poslovno leto 1979, ki je bila značilna predvsem iz naslednjega vidika.

Povedano je bilo, da rezultati našega poslovanja v letu 1979 niso bili tako dobri, kot smo predvidevali. Seveda je bilo nujno stvar omiliti in da bi lepše zvenelo je bilo treba poiskati povzročitelja za tak rezultat. Informacije so bile povedane enostransko in prikazana nabavna služba in njeno vodstvo kot glavni povzročitelj takega stanja. Problem nastalih negativnih razlik v primerjavi dejanskih cen z veljavnimi cenami iz planskega cenika ni bil nov in ga nismo spoznali šele konec leta pri sestavljanju zaključnega računa. Rojevati se je začel že takoj na začetku leta, ko so cene usnjo rastle z vrtoglavo naglico. O stanju cen, njihovi rasti, o nemogočih nabavnih pogojih na področ-

ju naravnega usnja so bili informirani vsi tisti, ki imajo odločujoč vpliv na oblikovanje cen končnih izdelkov naše delovne organizacije. Zanimivo je to, da na zboru delavcev ni imel nihče od tistih, ki so problem dobro poznali, predvsem pa šef tehničnega sektorja, toliko srčnosti, da bi pojasnil članom delovne organizacije, da je poročanje direktorja nerealno in da je pojav rasti cen pri nabavi zgornjega usnja poznan vodilnim in vodstvenim delavcem tehničnega sektorja in TOZD Prodaje že od februarja 1979 dalje. Meni osebno žal ni bilo dano, da bi se udeležil razprave o zaključnem računu, zaradi službene odsotnosti. Tudi mi ni bilo znano, da bo vsa teža neuspeha usmerjena na nabavno službo.

Ni moj namen dokazovati nestrokovno in enostransko vodeno razpravo v pri-

kazovanju vzrokov negativnih razlik, ki so sicer računovodsko ugotovljene, vendar glede na tržne razmere pričakovane. Upravičeno lahko trdim, da je nabava samo ena od odločujočih dejavnikov in da skupaj s proizvodnjo, prodajno in finančno dejavnostjo tvori tisti krog, v katerem se formira in ugotavlja poslovanje in njegova večja ali manjša uspešnost.

Tako pa lahko ugotavljam, da je bila težnja poiskati enega povzročitelja za slabše uspehe zelo poudarjena, kot je bilo sploh možno pričakovati, ob tem pa ne priznati, da nam je bila rast cen poznana že vse leto. Taka trditve pa zanesljivo ni v prid tistemu, ki je neupravičeno obdolžen, kakor tudi ne tistemu, ki si dovoli o položaju poročati tako.

Jože BOGATAJ

Tudi z manjšimi stroški večji uspeh

O stabilizaciji že dalj časa razpravljamo na vseh ravneh. Marsikdo misli, da je stabilizacija le trenutna kriza v kateri živimo, v resnici pa pomeni povračilo za negospodarno obnašanje celotne družbe v preteklosti.

Tudi v naši delovni organizaciji smo izdelali stabilizacijski program, o katerem so že razpravljali delavski sveti, podrobnejše naloge in zadolžitve pa smo pripravili po posameznih službah oziroma oddelkih. Iz svežnja nalog po službah je res razvidno kot da so stabilizacijske naloge predvidene le za nekatere delavce, čeprav se je pri analitični oceni prikazovala zelo velika zahtevnost tudi pri ostalih delovnih opravilih. Ne glede na napisane naloge in želje smo se prav vsi dolžni obnašati čimbolj gospodarno. Pojem gospodarnosti je prisoten pri vsakem delu, zato je tudi stabilizacija zadeva vsakega člana našega kolektiva oziroma službe.

Stabilizacijski ukrepi se nanašajo na različno problematiko, kot je: delovna in organizacijska disciplina, varčevanje na vseh področjih, na primer z materialom, energijo, časom itd. Tudi ostale službe imajo svoje stabilizacijske programe, ki se nanašajo na trgovanje, na pravilno finančno politiko idr.

Pri izvajanju ukrepov je predvsem pomembno, da je večina članov kolektiva prišlo do spoznanja, da je od nas samih odvisna stabilizacija, to pa pomeni zagotovilo za trdno gospodarsko osnovo Alpine.

Ne morem reči, da že do sedaj nismo ukrepali gospodarno, vendar danes vsakdo lažje razume, če se je treba marsičemu odreči. Stabilizacija pa ne sme biti samo odrekanje, temveč ustvarjanje večjega dohodka in s tem tudi večja delitev za osebno in družbeno porabo.

Nekatere ukrepe smo že uvedli: s prodajno službo in nabavo smo se dogovorili o postopku naročanja kartonov, kar v praksi tudi izvajamo.

Porabili smo tudi več materiala iz zaloge, čeprav je treba priznati, da nas je v to prisililo tudi tržišče.

Dosledneje izvajamo kontrolo in prevzem materiala. Res je problem z uvozom, zato

smo nekaj materialov zamenjali z domačimi, vendar pri tem ne gre brez vpliva na kvaliteto in ceno.

Naštel sem le nekaj ukrepov, čeprav se bodo marsikomu zdeli manj pomembni, vendar se tudi s številnimi manjšimi prihranki veliko prihrani.

Marijan BOGATAJ

EKONOMSKI IZRAZI

BANKA

Mednarodno ime za organizacijo, ki se ukvarja z najemanjem in dajanjem denarnih kreditov. Glede na različne kriterije je mogoče banke razvrstiti v več različnih skupin. Tako se po načinu, kako pridejo do sredstev, delijo na emisijske (srednje), depozitne, investicijske in poslovne banke. Po poslovnem poslovnem področju se delijo na lokalne, pokrajinske, deželne in svetovne banke. Lahko razlikujemo med specializiranimi in univerzalnimi bankami, javnimi in privatnimi, kapitalističnimi in socialističnimi bankami ipd.

V tejle stavbi si je v Rovtuh Alpina uredila nov obrat

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Član samoupravnega organa sem

Izvolili smo nove delegate v samoupravne organe. Marsikdo je ob tem, ko je gledal kandidacijske liste, brezvoljno izjavil: »Saj je vseeno, kdo bo v delavskem svetu, dosegli itak ne bodo nič. Predlogov delavcev še nikdar niso upoštevali in jih tudi sedaj ne bodo.«

Toda na vso stvar ne smemo gledati tako črnogledno. Res je, tisti »ta višji« imajo zaenkrat več besede, večji vpliv na odločitve. In zakaj imajo večji vpliv na odločitve? Deloma zato, ker so za nekatera vprašanja strokovno bolj usposobljeni, deloma zato, ker so pripravljali gradivo, pa tudi zato, ker so o stvareh bolj obveščeni. Dobro obveščeni pa bi prav tako lahko bili tudi delavci, neposredni proizvajalci. Za dobro obveščenost je potrebno dvoje:

1) dobro organiziran pretok informacij od strokovnih služb, vodilnih delavcev, samoupravnih organov preko informacijske službe do delavcev

2) zainteresiranost delavcev za prejemanje teh informacij

Prav to drugo pa je glaven problem.

Delavci prevečkrat ne dajo pozornosti, si

ne ogledajo Informatorja, se ne ustavijo ob oglasnih deskah ipd. Veliko možnost obveščanja pa predstavlja tudi medosebno, ustno obveščanje. Nekdo nekaj izve, to pove drugemu itd. Tak način obveščanja je še posebej primeren za obveščanje o sejah samoupravnih organov.

Postavimo se v vlogo delegata v samoupravnih organih – npr. v delavskem svetu, samoupravni delavski kontroli, disciplinski komisiji. Kaj je njegova naloga? Ne to, da takrat, ko dobi gradivo za sejo, zavzdihne: »Oh, spet sestanek!« in spravi material v predal. Niti ne to, da gre ob določen uri na sestanek, tiho odsedi v sejni sobi uro ali dve in se vrne na svoje delovno mesto. Dober delegat bo takoj, ko izve za čas sestanka in dobi gradivo, o tem obvestil delavce iz njegove delovne sredine. Seveda si gradivo mora ogledati, izluščiti nekatere stvari, ki se še posebej nanašajo na njegovo delovno sredino. Za obveščanje sodelavcev je potrebnih le nekaj minut. Npr. ob koncu malice pozove vse delavce iz določenega

oddelka, naj se zberejo skupaj. Na krakojim pove dnevni red, problematiko, ki bo obravnavana na seji. Postavljeno mu bo marsikakšno vprašanje. Če nanj ne ve odgovora, naj se za pojasnilo obrne na strokovne službe. Prav tako sodelavce tudi povpraša, ali so v njihovem delovnem okolju kakšni večji problemi, o katerih bi bilo potrebno spregovoriti na delavskem svetu npr. Tik pred sestankom se delavci ponovno zberejo in svojemu delegatu povedo, o čem naj spregovori na seji. V zvezi z gradivom pa mu sporoče njihove pomisleke, predloge, vprašanja. Delegat, ki bo tako ravnal, bo odšel na sestanek dobro pripravljen in z veseljem.

Dobro pripravljen ne le zato, ker je predelal gradivo, ampak tudi zato, ker je za mnenje povprašal tudi sodelavce. In sedaj je njegova dolžnost, da to njihovo mnenje tudi zastopa na seji delavskega sveta.

Seveda pa ni rečeno, da bo uspel uveljaviti stališče svoje skupine. Lahko bo takšno stališče sprejeto v celoti, lahko le deloma, lahko skoraj nič. Zavedati se pač moramo, da so v delavskem svetu še delegati delavcev iz ostalih delovnih sredin, ki imajo o določenem problemu različna mnenja in predloge.

Na sestanku morajo torej delegati poiskati tisto rešitev, ki bo najboljša za vse delavce. Žal pa često ni tako. Delegati se premalo zavedajo, da je odločanje na delavskih svetih v njihovih rokah, ne v rokah vodilnih delavcev. Delegati zastopajo interese delavcev celot-

nega tozda in če nekega predloga ne bodo sprejeli, potem ne bo sprejet in te pravice jim ne sme odreči nihče. S tem pa, ko nek predlog ne sprejemo, morajo tudi izoblikovati drugega, ki po njihovem mnenju ustreza interesom delavcev celotne delovne organizacije.

Z zaključitvijo seje pa delegatova naloga še ni končana. Svoje sodelavce mora obvestiti o poteku seje, jim razložiti določene sklepe, ki so bili sprejeti. Rekli boste: »Kako naj počnem vse to, saj mi bo potem zmanjkalo časa, za delo.« Ni res, takšno obveščanje lahko vzame zelo malo časa. Eno ali dve »čik pavzi« in nič več. Prepričan sem, da se bo vsak delegat, ki bo tako ravnal, ki bo resnično zastopal interese svoje delovne sredine, počutil dobro, njegova delegatska funkcija ga ne bo težila.

Delegatska funkcija ni torej le nekaj, kar je odveč, kar pač mora biti, ampak je velika možnost, ki jo še zdaleč nismo izkoristili. Kako pa jo bomo izkoristili, je v veliki meri odvisno od nas samih.

Mišo ČEPLAK

EKONOMSKI IZRAZI

ČISTI DOBIČEK

V najbolj splošnem pomenu označuje znesek, ki ostane potem, ko se od skupnega (bruto) dobička odštejejo plačani davki na dobiček. V kapitalističnem gospodarstvu označujejo celoten dobiček ali čisti profit kot del dobička, ki pripada podjetniku, potem ko se odbijejo plačane obresti na kapital, renta na zemljo in nadomestila za delo, vključno z nadomestilom za vodenje podjetja.

Mara Gregorač v razgovoru z direktorjem delovne organizacije ob odhodu v pokoj

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Dogovor tudi v finančnem sektorju

Ob ugotovitvi, da sektor s svojim delom pri izvajanju nalog nima neposrednega vpliva niti možnosti vpliva na delitev dohodka, smo se lotili stabilizacijskega programa na področju racionalizacije dela in učinkov v sektorju. Vendar pa na podlagi že izvršenih ukrepov v letu 1979 ugotavljamo, da smo pri nadaljnjih akcijah, ki jih navajamo v drugem poglavju in bi jih morali izvesti v letu 1980, odvisni tudi od doslednosti drugih služb oziroma sektorja v sklopu DSSS.

Naloge finančno računovodskega sektorja, ki imajo vpliv na boljši finančni rezultat delovne organizacije:

- v kreditni politiki doseči, da ne bi presegli planiranih stroškov obresti za najete kredite (odvisnost od nabavne službe in TOZD Prodaje),
- racionalno gospodariti z deviznimi sredstvi (odvisnost od nabavne službe),
- izpeljati sistem skupnega prihodka za leto 1981 in s tem odpraviti interno realizacijo ter s tem doseči manjše stroške plačilnega prometa v letu 1981.

Naloge in ukrepi varčevanja

- mesečno zasledovati poročila o gibanju stroškov sektorja in jih primerjati s planiranimi,
 - racionalizirati poročila za vse porabnike (tako po količini kot tudi kakovosti).
- Kako pa povečati delovno storilnost:**

– Nadaljevati sistem koščenja nadurnega dela, če le to ni posledica nadomeščanja obolelega, izrednih nepredvidenih opravil oziroma predhodnega zastoja v drugih sektorjih.

– Izboljšati organizacijo dela in zato pripraviti ustrezne organizacijske predpise.

– Izpeljati knjigovodsko evidenco preko računalnika in tako doseči, da se kljub večji količini dela število zaposlenih ne bo povečalo za več kot 2 zaposlena, kar pa je v veliki meri odvisno od RCA.

– Redno vsake 3 mesece napraviti pregled izvršenih nalog in odstopov ter obravnavati na sestanku sektorja, obravnavali bomo tudi delovno disciplino in nespoštovanje dogovorjenega.

Uresničevanje nalog in zahtev stabilizacijskega programa bo izredno težka naloga, ker smo odvisni od razlogov, ki smo jih že navajali ter ob zahtevi iz resolucije, da morajo osebni dohodki rasti počasneje za 25 % od odseženega dohodka, oziroma ob zahtevi, da indeks porasta osebnega dohodka v DSSS ne sme presegati 16 %. Nekatere popravke analitičnih ocen v sektorju bodo z ozirom na našeta dejstva vprašljiva, kljub temu, da so upravičeni in nujni. To pa bo imelo za posledice počasnejše izvajanje zastavljenih nalog in ciljev.

Janez BOHINC

Iz naših prodajaln

Pišu nam Josip Golubič – poslovodja, Stjepan Burek – zamjenik, poslovodja i pomoćnici Krunoslav Hirjanić, Slavica Toth iz Koprivnice.

Naša prodavaonica otvorena je početkom 1968 g. Kao predstavnik tvornice tada je bio na otvaranju drug Filipić.

Prodavaonica je otvorena u lokalu privatnog vlasnika gdje se i sada nalazi.

Na samom početku poslovanja radilo se više puta pod vrlo teškim uslovima, jer nismo imali priručnog skladišta ni sanitarije u sastavu lokala, već smo se koristili zajedno sa vlasnikom u njegovom stanu. No, kasnije smo uspjeli sa vlasnikom postići sporazum da smo adaptirali jednu šupu veličine 2 x 4 u priručno skladište kojim se i danas služimo, a u vrlo je lošem stanju.

Prve 3 godine radili smo samo dvojica, a iza toga uzeli smo učenike, a kad su učenici bili u školi u većoj sezoni uzimali smo pomoć na određeno vrijeme. Kako nam se promet povećava povećavali smo i broj radnika, tako da nas je sada četvero zajedno sa poslovodjom.

Kod samog povećanja poslovanja prostor nam je bio sve manji i manji. Kad smo primali veće količine robe ili kamionske pošiljke, bili smo primorani zatvoriti radnju da bi u radnji raspakovali i preuzeli robu. U takvim slučajevima nosili su se prazni kartoni na ulicu, zašto je poslovodja bio i kažnjavan od komunalne inspekcije, jer se raspakiravali na ulici nije smjelo. No, kad su počele dolaziti zimске čizmice, roba se vozila u stan poslovodje gdje se raspakiravala i od tuda svakim danom dosortiravala u prodavaonu, a taj prevoz je po lošem vremenu vršio poslovodja sa svojim kolima, samo kako bi se postigao što veći promet i pridobio što veći broj mušterija. No, ali već u tom razdoblju počele su se gomilati sve veće zalihe od ostataka izvoza, zakašnjenje proizvodnje kao i isporuke. U takvim slučajevima primorani smo bili pronaći više skladišnog prostora i tako da sada imademo robu na četiri mjesta. Za prevoz do tih skladišta koristili smo svašta, a pretežno posudjivali kolica (VUCNA) za što se mnogo puta personal i bunio.

Vjerujemo da će se u nekoj stvari, kako to da se nije išlo na kupnju lokala, kad već prodavaona pokazuje dobre rezultate? Za kupnju i gradnju lokala mnogo puta dolazilo je sve rukovodstvo tvornice na čelu sa drugom Rejcem i Capuderom i postignut je načelni sporazum sa opštinskom skupštinom. No, sve upropastila, da se dosadašnji dogovori nisu realizirali.

Vjerujemo da bi se sa proširenjem prodajnog i skladišnog prostora znatno povećao promet.

Poslovni rezultati za proteklih 12 g. u kratkim crtama bili su ovaki: u prvoj godini prodavaonica radila je bez plana i postigla promet od 6690 pari i 783.000.– din., tako da je već druge godine

1969	prodano 19.058 pari i 1.407 din ili plan 168 %
1971	prodano 18.685 pari i 1.638 din ili plan 117 %
1973	prodano 18.091 pari i 2.425 din ili plan 108 %
1975	prodano 14.929 pari i 2.727 din ili plan 100 %
1976	prodano 15.632 pari i 3.321 din ili plan 110 %
1977	prodano 14.619 pari i 3.396 din ili plan 96 %
1979	prodano 17.562 pari i 6.229 din ili plan 139 %

Iz ove tabele je vidljivo znatno šepanje paročne prodaje, a rezultati opravdanja su sledeći: U 1975 g. u Koprivnici se otvorila robna kuća, a u njoj je »PEKO« otvorio svoju prodavaonu koja od dana otvorenja radi NON-STOP, a to je naš direktan konkurent. Baš u toj godini počela je štednja i restrikcija sa električnom strujom, tako da smo mi u cijelom gradu svetili sa petrolejom a Robna kuća je i radi reklame bila stalno osvetljena. U 1977 godini poslovodja je stradao na radnom mjestu i uslijed frakture zdjelice bio na lječenju i bolovanju više od 8 mjeseci, pa usled smanjenja personala smanjio se i promet.

U posljednje dvije godine porast prometa opravdavamo sa većom zalihom robe, jer smo imali namjeru raditi NON-STOP. No, kako nam se jedna radnica udala i otišla u premještaj ostali smo po starom, ali promet mislimo i dalje zadržati na ovom nivou, sa osobljem, osobjen, ako poslovodja neće morati u invalidsku, radi tjelesne povrede.

V Koprivnici prijazno sprejmejo vsako stranko

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Novosti v planinskem domu

Mineva 30-let delovanja preko 900 članskega Planinskega društva Žiri, ki je vsekozi izvajalo široko organizirano planinsko dejavnost, ki vključuje ne samo organizirano hojo v gore, ampak tudi rekreacijo, vzgojo in skrb za okolje. Veliko društvenega dela je posvečeno prav vzgoji mladega rodu.

Enako pomembna je tudi skrb za uspešno in gospodarno upravljanje s planinsko postojanko na Goropekah, ki jo sicer oddajamo v zakup.

Približno dve desetletji je dom na Goropekah mnogim prijetna izletniška točka ob koncu tedna ali izhodišče za planinsko turo po Loški planinski poti. Daje prijetno zatočišče planincem, slučajnim turistom in morda še komu ter vsaj topel čaj ali enolončnico in streho nad glavo.

To zdaleč ni vse – vseeno pa o domu glasneje razmišljamo krajan, delovna organizacija Alpina in vsi žirovski planinci o njegovi boljši vlogi, večji privlačnosti in končno tudi o njegovem lažjem vzdrževanju.

Dvajsetletna hiša potrebuje več nege in pozornosti in tudi nekaj sredstev bo treba vložiti. Iz sredstev planinskega društva, pridobljenih s plačevanjem zakupnine društvu (sredstva, namenjena za izvajanje planinske dejavnosti se ne smejo uporabljati v namene izven dejavnosti), je le težko dobiti dovolj denarja za vzdrževalna dela, ki jih je vedno več.

Lani smo tako prekrili streho na koči, za nakup pa seveda porabili ves denar, ki je bil zbran z enoletno zakupnino.

Z leti bi se stanje v koči, ki niti sedaj povsem ne ustreza vsem zahtevam in pogojem dela, še poslabšalo, planinstvo pa s svojim proračunom tudi v prihodnosti verjetno ne bo

sposobno samo in brez širše družbene pomoči (tu mislim na združeno delo v okviru krajevnih skupnosti), vzdrževati tako zahteven objekt.

O tem, da bi bil dom s spremljajočimi objekti za kompletno turistično – smučarsko ponudbo boljše izkoriščen tudi v zimskem času, morda velja razmisliti na drugem mestu in času. Možna je povezava iz doline do koč s sedežnico ali primerno vlečnico, ob njej urejeno smučišče, v dolini pod koč pa so primerni tereni za najmlajše in manj zahtevne smučarje ob manjših postavljenih vlečnicah. Na asfaltacijo ceste do Goropek so že na več mestih razmišljali tudi sami krajan, s tem, da bi bila izrednega pomena zanje in za potrošnike goropeške turistične ponudbe.

Planinci smo julija minulega leta ponudili delovni organizaciji Alpina, da bi dom na Goropekah prevzela v zakup in ga pred tem zasilno uredila. V Alpini so se dogovorili, da se predhodno izdela program delovanja doma in pripravi predloge, glede na višino vložnih sredstev za obnovo.

Pozneje so se domenili za zasilno ureditev doma na Goropekah, ki ga bo še naprej dajalo v zakup PD Žiri.

S sedanjim zakupnikom smo za leto 1980 že obnovili zakupno pogodbo do 23. aprila, s tem da bo po dogovoru z zakupnikom dom oskrbovan še preko prvomajskih praznikov.

Takoj po tem pa se pripravljala prenovitev doma, ki bo predvidoma trajala v mesecu maju in tja do polovice junija. Predvidevamo nabavo najnovejših opreme kuhinje, ureditev prezračevanja kuhinje, izboljšanje spodnjih in gornjih sanitarij.

Gostinski prostori, kuhinja, stopnišče in spalnice bodo na novo prepleškani, prelakirane

bodo lesene obloge in ostruženi parket. Med adaptacijo pa bomo planinci preuredili tudi skupna ležišča, kjer bomo nadomestili lesene obloge in montirali pogače.

Pred dokončno ureditvijo bomo razpisali tudi mesto novega zakupnika, ki naj bi pričel z upravljanjem doma junija. Z ureditvijo postojanke na Goropekah si bo Alpina pridobila pravico do ekonom-

skih cen pri postrežbi, kar bo društvo uredilo v pogodbi z novim zakupnikom.

Žirovsko planinstvo in vsi krajan bomo s preureditvijo doma pridobili boljše pogoje za pripravo ponudbe vsakemu planincu, krajanu in gostu, dom na Goropekah pa bo bolj smelo opravljal svoje poslanstvo.

Predsednik PD Žiri:
Vinko PODOBNIK

Planinci so zelo prizadevni

Oglejmo si kakšne izlete planirajo žirovski planinci letos

DRAŽGOŠE – pohod	13. 1.
STOL – pohod	16. 17. 2.
MRZLI VRH – tekmovanje	9. 3.
POREZEN – pohod	23. 3.
PO LOŠKI POTI	5. 4.
PO LOŠKI POTI	19. 4.
VOJSKO	1. 5.
BLEGOS – pohod	11. 5.
SNEŽNIK	25. 5.
GOLICA – pohod	1. 6.
SREČANJE Z ZAMEJSKIMI SLOVENCMI	8. 6.
DOBRČA – BEGUNJŠČICA	21. 6.
STOL	22. 6.
KALIŠČE – pohod	22. 6.
MANGART	6. 7.
VOGEL, RODICA, ČRNA PRST	19. 20. 7.
GRINTAVEC (Alpina)	19. 7.
TRIGLAV	26. 7.
JALOVEC	3. 8.
MARTULJKOVA SKUPINA	10. 8.
KAMNISCHE ALPE	16. 17. 8.
MANGART (Poliks)	16. 8.
PROSLAVA 30 LETNICE PD ŽIRI	
IN RAZVITJE DRUŠTV. PRAPORA	24. 8.
DOBRČA (Ulica)	31. 8.
SOCERB, SLAVNIK, ANKARAN	31. 8.
RATITOVEC – pohod	6. 9.
DAN PLANINCEV	14. 9.
KUM, KOPITNIK	28. 9.
HLEVIŠE	5. 10.
PO LOŠKI POTI	12. 10.

Nasima dolgoletnima sodelavkama Mari Gregorač in Štefki Oblak želimo ob odhodu v pokoj veliko trdnega zdravlja in zadovoljstva

Pozočili so se

*Tilka Orlač, Jože Petrovčič, Silvo Žakelj,
Marija Rupnik in Ida Jereb.*

Iskreno čestitamo!

Skoraj vsak konec tedna prihaja v Žiri na obisk k materi, ki se še vedno dobro drži. Tudi Jože Filipič, ki ga danes predstavljamo, se je lansko leto že srečal z Abrahamom. Že pred več kot 30 leti je zapustil naše kraje. »Na Ledinici je bilo včasih veliko mladih, veliko deklet. Dobro smo se razumeli, potem pa odšli vsak po svoje v svet.« Družina s šestimi otroki in skoraj brez zemlje se je težko prebijala skozi življenje, tako je Jože zadnji dve leti vojne preživel pri Koklju na Ledinici. Delati je bilo treba, mnogo so furali v Cerkno, celo do Trebuše. Po vojni se je v obrtni šoli v Žireh izučil za električarja. Toda okoliščine so ga spravile med uslužbenice notranje uprave in celih 15 let je služboval v Murski Soboti.

Zanimalo me je, zakaj se je odločil za drug poklic, saj je zadnjih 15 let zaposlen v ABC Loka. Dolga leta kot vodja knjigovodsko-finančnega sektorja, sedaj pa kot vodja DSSS.

»Miličnik je nevhvaležen poklic, nikoli ne moreš imeti iskrenih prijateljev.« Zato se je šolal ob delu, v Murski Soboti zaključil srednjo ekonomsko šolo in nato v Mariboru še prvo stopnjo VEKS.

Za svoje delovno področje poudarja, da se predpisi stalno spreminjajo, so prezahtevni. »Skupne službe imajo preveč zaposlenih, a ne po svoji krivdi. Hočemo imeti preveč statističnih podatkov in analiz, navadno pa se jih ne držimo.« Zahteve administracije se stalno povečujejo, zato je z ve-

seljem poudaril, da v knjigovodsko-finančnem sektorju v 15 letih niso povečali števila delavcev, čeprav se je promet štirikrat povečal. To pa samo zato, ker so znali uspešno izkoristiti računalnik.

Se eno leto in začel bo uživati pokojnino. Kam potem? »Ostal bom v Škofji Loki, kjer imam kupljeno stanovanje.« Seveda pa rad prihaja na Ledinico, saj je domači kraj pač samo eden. »Mür je, hiša je odmaknjena od prometa.«

Povprašal sem ga, kako gleda na razvoj Žirov? »Zelo mi je všeč, da je večina Žirovcev zaposlenih, da se kraj dobro razvija, da urejujejo kanalizacijo, čistilno napravo, da se industrija razvija. Dovolj bo, če se bodo žirovske delovne organizacije razvijale toliko, da bodo zaposlile lastno delovno silo.«

Sedaj je Žiri z okoliških hribov še lepo pogledati, če pa bodo v celoti pozidane, bo povsem drugače in kmalu bo potrebno premišljati tudi o ohranjanju čistega ozračja. Meni, da je ponudba blaga v Žireh premajhna, predvsem glede pohištva in bele tehnike. Vsekakor nisva mogla mimo nove žirovske blagovnice, za izgradnjo katere je zainteresirana tudi njegova delovna organizacija. »V Žireh bi nujno potrebovali blagovnico in lahko bi jo tudi že imeli, če bi bili Žirovci bolj enotni.« ABC Loka je še vedno pripravljena graditi, vendar samo blagovnico, ne pa tudi gostinski obrat. Lani je bilo že skoraj dogovorjeno, da začno z investicijo, to so tudi načrtovali, a je vse, kakor izgleda, padlo v vodo. Slišali so za možnost, da bi v Žireh blagovnico gradila Nama. »Zavedati se morate, da nihče ne bo v Žireh zgradil take blagovnice, kot je npr. v Ljubljani ali tudi v Škofji Loki. Žiri so namreč po-

dobno kot Idrija in Cerkno, premajhno kupno območje, zaprt kraj.« Žal pa opazuje, da ABC Loka Žirovcem ni najbolj pri srcu. Če bo v Žireh gradila npr. Nama, manjših trgovin ne bo prevzela, ABC Loka pa jih bo verjetno tudi opustila.

Jože Filipič se zaveda, da sedeče delo, polno živčne napetosti, človeka uničuje, zato se je potrebno v prostem času čim več gibati. Rad zahaja v hribe, kar okrog 30 krat letno hodi na Lubnik, včasih v zgodnjih jutranjih urah. Tudi žirovske hribe je že večkrat prehodil.

Ko pa sem ga ob koncu razgovora še povprašal, kaj želi Žirovcem, je odgovoril: »Želim, da bi vam v bodoče šlo še bolje kot do sedaj. Veliko ste vložili v industrijo, premalo pa v družbeni standard. Oboje bo potrebno razvijati vzporedno.«

Na koncu pa je še dodal: »Da bom imel kaj videti, ko bom kot starček s palčko prišel na obisk. Pa tudi primeren gostinski lokal bi lahko imeli.«

Tak je torej Jože Filipič, pristen Ledinčan. Tudi pomagati je pripravljen, kot je pomagal pri elektrifikaciji Jarčje doline, samo obrniti se je treba nanj.

**Tekst: Mišo
ČEPLAK
Foto: Brigita
GROŠELJ**

V pokoj odhaja tudi Štefka Oblak, ki je vseskozi rasla s tehnično službo.

Od tu in tam • Od

Zimski pohod na Stol

V počastitev partizanskih bojev na Stolu je Občinski odbor ZZB NOV Jesenice na redni letni skupščini 17. februarja 1968 sklenil, da pripravi s sodelovanjem planinskih društev Slovenije ob tem dnevu vsakoletni spominski pohod do Prešernove kočice na Stolu.

Tudi žirovski planinci smo se udeležili tega pohoda zelo številno, saj je odpeljal iz Žirov polni avtobus planincev.

Posebno pomembno in vzpodbudno je, da se teh spominskih zimskih pohodov na Stol poleg nekdanjih borcev NOV in aktivistov OF, ki so boj doživeli, udeležuje tudi na tisoče mladih ljudi, ki le iz knjig in pripovedovanja poznamo težke boje, v katerih smo se Slovenci kot narod borili za svoj obstoj. To dokazuje tudi udeležba, saj je bilo na Stolu preko 4400 pohodnikov na vseh pohodih pa skupno preko 25000 pohodnikov.

Letošnjemu tako številčnemu pohodu je bilo naklonjeno tudi vreme. Z vrha Stola je bil prekrasen pogled do Bleda, Mežaklje, Pokljake in v osredju na Triglavsko pogorje. Na Koroškem pa smo videli Vrbsko jezero in Dravsko dolino. Lep pogled pa je bil tudi proti Valvazorjevi koči, od koder se je vila nepretrgana kolona in se počasi vzpenjala proti vrhu Stola.

Kljub uživanju v snegu in toplem soncu smo se morali počasi spustiti v dolino do »Valvazorja«, kjer je bila spominska proslava v počastitev bitke, kjer nam je spregovoril dr. Miha Potočnik.

S proslave smo poslali tudi pozdravna pisma tovarišu Titu.

Ko smo bili že prepričani, da se je pohod srečno končal in, da pridemo domov z lepimi vtisi, je vse zagrenil tragični dogodek, saj smo bili skoraj priča, ko se je smrtno ponesrečil 11-letni Aleš Andrič iz Radovljice.

Zopet je ugasnilo mlado življenje planinca, ki je komaj okusil čar in lepote naših gora. Gore so vedno lepe in privlačne, a vedno zahtevajo preveč krvnega davka. Ponesrečilo se je še nekaj drugih planincev, vendar poškodbe niso bile tako hude.

Odbor za pohod na Stol je na izredni seji ugotovil, da so se vse nesreče zgodile zaradi nediscipline pohodnikov, zato je bil sprejet tudi sklep, da bo odslej pohod drugače organiziran.

Silvo DOLINAR

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

V razgovoru na temo **GRADNJA V ŽIREH** so sodelovali:

Vinko MARKELJ, predsednik sveta KS, **Vinko KAVČIČ**, predsednik gradbenega odbora za obnovo doma **PARTIZAN**, **Janez PRIMOŽIČ**, referent za investicije pri svetu KS, **Rajko ŠUBIČ**, predsednik gradbenega odbora za gradnjo doma **Prešernove brigade** v Žirovskem vrhu.

Razgovoril je vodil **Nejko PODOBNIK**, zapiske je pripravila **Anuška KAVČIČ**, s posnetki pa ilustrirala **Brigita GROSELJ**.

1. Kako napredujejo obnovenjena dela v Partizanu? Kako priprave na 3. del gradnje z referendumskih sredstev, to je mrliške vežice?

Vinko KAVČIČ:

O »Partizanu« smo že večkrat govorili in tudi delno obveščali krajanje, kako potekajo dela. Za ta trenutek pa lahko rečem samo to, da moramo biti z obstoječim zadovoljni, dela so sorazmerno dobro potekala in tudi finančnega načrta ne bomo prekoračili, to pomeni, da bo sredstev dovolj. Zidarska dela so pri kraju, ostala so le še pleškarska in fina-inštalacijska dela (WC, sanitarije in sveti-la). S tem bo notranjost zaključena, zunanja ureditev pa bo še ostala, vendar bomo tudi to vključili v investicijo in ko bo še to zaključeno, predvidevamo, da bo za prvomajske praznike lahko otvoritev.

Dela bi bila lahko še prej zaključena, vendar je v glavnem potekalo v zimskem času, ogrevanja še ni bilo, tako se je zaradi vremenskih razmer rok podaljšal.

Nejko PODOBNIK:

Kako je bilo možno doseči, da znesek, ki je bil predviden, ne bo prekoračen, kljub temu, da so se gradbena dela precej podražila.

Vinko KAVČIČ:

V kraju imamo nekatere vrste investicij, ki so družbene,

vendar niso tako odvisne od družbenih investicij (sredstev) in uspešno potekajo, ravno tako pa lahko naše družbene investicije, ki so skupnega interesa uspešno potekajo, vendar se mora nekdo zanje žrtvovati in prevzeti skrb za to, le tako delo lahko napreduje.

V zaključni fazi pa bodo še ureditvena dela dvorišča in tu bo nujno potrebno doseči, da se bo v to vključila tudi mladina in ostali zainteresirani krajanje. Le tako bo možno investicijo zaključiti z manjšimi stroški. Vendar prostovoljne akcije do sedaj niso bile posebno uspešne, zato bi bilo sedaj prav, da vsaj mladinska organizacija pri tem naredi več.

Seveda pa bo potrebno predvsem zanimanje ljudi.

Za ogrevanje pa bodo nameščene termoakumulacijske peči, ki so še najbolj primerne, tako z vidika varstva okolja, kakor z vidika vzdrževanja. Tudi izolacija bo precej izboljšana. Predvsem strop je dobro izoliran in spušen nekaj nižje in glede ogrevanja bo to prav gotovo bolje.

Še nekaj o ureditvi pokopališča in mrliške vežice:

V preteklem smo si prizadevali, kolikor je bilo le mogoče, da bi čimprej pridobili vse potrebne papirje oziroma dokumentacijo, vendar je bilo kljub temu precej zastojev. To pa predvsem zaradi tega, ker se z lastnikom zemljišča nismo mogli dogovoriti glede odkupa. Projekti so sedaj naročeni.

Janez PRIMOŽIČ:

Glavna težava je bila v tem, ker za ta del ni bilo niti zazidalnega načrta in postopek sprejemanja zazidalnega načrta ni enostaven, in časovno precej dolg. Zazidalni načrt je sedaj sprejet, vendar so bile kasneje dane nekatere pripombe in sicer, če je lokacija mrliške vežice na tem mestu najprimernejša. Potem smo to še enkrat preverjali, poklicali smo strokovnjake, se z njimi še enkrat posvetovali in ugotovili so, da je s tehnološkega vidika, kot tudi s prostorskega, ta lokacija, ki je v zazidalnem načrtu, res najustreznejša. Spor z lastnikom bo v kratkem rešen.

Vinko KAVČIČ:

Kar zadeva izvedbo samo in financiranje pa je stvar takele: Ob referendumu smo govorili, da se namenijo sredstva za šolsko garderobo in »Partizan«, ves ostanek pa za pokopališče in mrliško vežico. V kolikor bo sredstev dovolj, se bo poleg odkupa zemljišča, ureditve komunikacij, parkirišča z ograjo šele na koncu pričela graditi mrliška vežica. Če pa sredstev ne bo dovolj, bomo pač mrliško vežico gradili kasneje.

Sicer pa je bilo z referendumskega sredstva zagotovljeno, da se uredi samo to in ne tudi mrliška vežica.

Vinko MARKELJ:

Kljub temu je sedaj projekt naročen za vse — za celoto. To se pravi, da bo s tem projektom, za katerega je sedaj pogodba podpisana in bo stal 34 starih milijonov, zajeto vse, tudi mrliška vežica.

Vinko KAVČIČ:

Kar zadeva referendumska sredstva, predvidevamo, da nam bo ostalo za zunanjo ureditev okrog pokopališča, še približno 400 do 500 starih milijonov, točno število bomo lahko povedali šele ob koncu leta.

Lahko pa rečem, da se je z referendumskega sredstva skrajno gospodarno poslovalo in da prelihanja sredstev za druge namene ni bilo.

Janez PRIMOŽIČ:

Ta investicija bo z vso dokumentacijo povsem legalna, taka kot investicija mora biti, z vsemi projekti in soglasji, izdelan bo tudi elaborat in s tem bomo poizkušali pri banki pridobiti tudi nekaj kreditov, ki bi prišli v poštev za drugo fazo, ko bomo gradili mrliško vežico. Za prvo fazo pa predvidevamo, da bo sredstev dovolj.

2. Razprava o gradnji smetišča teče že dolgo. Kdaj in kako bomo to dokončno rešili?

Janez PROMOŽIČ:

Škoda, da se razgovora zaradi bolezni ni mogel udeležiti tajnik krajevne skupnosti, ki se s tem vprašanjem ukvarja, zato bi jaz povedal nekaj besed.

Prvotna prikazana varianta za smetišče je precej draga, okrog 1 milijardo 700 milijonov in to je za našo krajevno skupnost precej velik zalogaj. Rečeno je bilo, da kakšnih drugih cenejših variant ni, vendar smo ob obisku inšpektorjev in projektantov ugotovili, da ta trditve ne drži in da se da izvesti tudi cenejša varianta, ki bi stala okrog 700 starih milijonov.

Govorili smo tudi o tem, ali bi smetišče v Žireh sploh gradili, ali bi vozili smeti v Škofjo Loko. Vendar menimo, da to vendarle ne bi bilo ekonomsko utemeljeno. Razdalja je precej velika, imeti bi morali posebno vozilo, mi pa bi morali imeti tudi začasno zbirališče, oziroma deponijo odpadkov.

Tudi smetišče v Škofji Loki ni v najboljšem stanju in ga bo kmalu potrebno razširiti in zanj prav tako prispevati.

O končni odločitvi menim, da bi bilo potrebno izdelati kratek elaborat in pripravo na gradnjo nadaljevati. Zemljišče je že odkupljeno, narejene so že osnovne idejne skice, iščemo tudi soglasja, projekti se tudi že pripravljajo.

Tako s pripravljalnimi deli za gradnjo smetišča tudi nadaljujemo.

V zvezi z odlaganjem odpadkov je tu še eno zanimivo vprašanje. Namreč precej odpadkov je takih, ki bi jih bilo potrebno odvažati za potrebe industrije. To je predvsem papir kovine in steklenice.

Tudi z odpadnimi surovinami bomo morali pričeti ravnati bolj racionalno.

Menim, da je za razmere, da se odpadne surovine ne zbirajo, precej kriva stimulacija, ki je res majhna in tudi službe, ki se ukvarjajo z zbiranjem odpadnih surovin, so slabo organizirane. Na primer za papir bi papirnice morale organizirati zbiralno službo, tako pa se dogaja, da te surovine celo uvažamo in trošimo dragocena devizna sredstva.

Menimo, da bi v kraju morali bolje organizirati te zbiralne akcije in če bi dosegli to se bi se tudi službe, ki se s tem ukvarjajo pričele za to bolj zanimati, ker bi zbrano lahko še samo odpeljali.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

Vinko MARKELJ:

Če bi mi v kraju hoteli delati to, bi najprej morali imeti za to nek zbirni prostor in pa človeka, ki bi se mu to splačalo delati. Čeprav pa imamo v delovnih organizacijah to že precej dobro urejeno in odpadke v glavnem odvažajo organizirane službe.

3. O mostu na Ledinici smo govorili že lani. Kako pa kaže letos? Kje so vzroki zastojev?

Vinko MARKELJ:

Razgovori okrog graditve mostu na Ledinici potekajo že več let. Vsi vemo, da je most dotrajan in ga je nujno zgraditi.

V letu 1979 je svet krajevne skupnosti imenoval poseben gradbeni odbor, ki je takoj zaprosil za lokacijski ogled, kar je trajalo do 25. januarja letos. Potem je svet zaprosil pri Zvezi vodovodne skupnosti za vodnogospodarsko soglasje, ki ga moramo imeti in na posredovanju upravnih organov za vodnogospodarske smernice, vendar do danes s strani Zveze vodovodnih skupnosti še ni nobenega odgovora.

Ogled, ki je bil opravljen, je dal upanje, da se bo to v letu 1980 premaknilo. Ugotovljeno je bilo tudi, da je most predviden že po urbanističnem načrtu na tem mestu kot je sedaj. Za vodnogospodarske smernice imamo že vlogo, geodetsko podlago smo dali izdelati že lansko leto, prav tako tudi prečni profil, kopijo gospodarske karte imamo tudi že izdelano. Pridobiti moramo še soglasje vojne pošte Ljubljana, kmetijsko-zemljiške skupnosti Škofja Loka, lastnikov zemljišč, ki pa jih imamo že (ustmeno), od PTT Kranj, Elektro Ljubljana, za kar tudi ne bo problema, in Ljubljanskega regionalnega zavoda za spomeniško varstvo, ker to področje sodi v okvir spomeniškega varstva, prav tako tudi most.

Predvsem pa so pomembne vodnogospodarske smernice in če le-te dobimo, je lahko v enem mesecu izdelan tudi projekt, ki je tipski in v septembru ali oktobru pričnevo z gradnjo, ki je najbolj primeren čas glede na vodostaj.

Janez PRIMOŽIČ:

Za vse to področje se izdeluje vodnogospodarska študija, ker je to potrebno od Trebiže zaradi ceste in zaradi regulacije Sore. Študija pa je objeljena za sredino tega leta.

Tov. Markelj je opozoril še na to, da če bomo s tem čakali, se nam lahko zgodi, da bomo lahko imeli popolnoma drugo strugo, ki bo šla mimo mostu. Takrat pa ne bo nobenega problema več in most bomo morali zgraditi takoj.

Mi imamo v srednjeročnem planu leta 1981–85 tudi regulacijo Sore in sicer 3400 metrov navzgor in 3400 metrov navzdol od tega mostu. Vendar to bo prepozno. Mi moramo take stvari reševati sproti, ker s tem tudi čuvamo družbeno sredstva in ne delamo škode, kajti marsikaj se da odpraviti s takojšnjim ukrepanjem in z majhnimi sredstvi, na pobudo občanov, ki problem najbolj poznajo in bi jih bilo potrebno nekoliko bolj upoštevati.

Nejko PODOBNIK:

Omenili ste spomeniško varstvo. To pomeni, da tudi ta most spada pod spomeniško varstvo.

Vinko MARKELJ:

No, novi most ni popolnoma na istem mestu kot je stari in je približno za širino mostu premaknjen v smeri toka. Stari most ostane kot pomožni pri gradnji, potem pa se poruši. Če bo zavod za, bo most lahko vzdrževal, vprašanje pa kdo drug ga bi ga, ker tak lesen hitro propada.

4. Gradnja doma v Žirovskem vrhu je sedaj v planu krajevne skupnosti za leto 1980.

Kako poteka gradnja in kaj bo še potrebno?

Rajko SUBIČ:

Z gradnjo tega doma še nismo pričeli nadaljevati, čeprav so družbenopolitične organizacije že dale svoj pristanek, da se z gradnjo prične. Krajevna skupnost je to tudi sprejela, glavni problem pri vsem tem pa so finančna sredstva in že sedaj vemo, da pri teh omejitvah investicij verjetno ne bo možno dobiti sredstev za te namene.

Ostane še ena možnost, in sicer, da začnemo z akcijo za zbiranje sredstev, drug pro-

blem pa je zbrati dovolj denarja za dokončno ureditev, ker predvidevamo, da bo celotna investicija stala približno 220 starih milijonov — brez podražitev.

Do sedaj zbranih sredstev, ki pa so v glavnem v materialu (les) je že za več kot 80 starih milijonov. Ravno zaradi tega pa je potrebno, da nekaj ukrenemo, da se še ta material v tem času, ko ne bo možno nadaljevati z gradnjo, ne uniči.

Zato bo potrebno, da se sestanejo na krajevni skupnosti gradbeni odbor, mladinska organizacija, iniciativni odbor in družbenopolitične organizacije, ki so dale svojo podporo gradnji tega doma in da se tu zadeva razčisti; ali se gradnja popolnoma ustavi, ali se poišče kakšna rešitev, da se to reši vsaj tako daleč da se ne bi delala škoda.

Mislím, da imajo tudi vaščani Žirovskega vrha lahko dom, ki bi ga seveda lahko obiskovali tudi drugi krajaní — izletniki in planinci.

Sami domačini so se za gradnjo res zelo zavzeli, odkupili so zemljišče, preskrbeli veliko materiala in vložili tudi ogromno prostovoljnega dela in tako so pripravljeni sodelovati še naprej, predvsem pri obnovi ceste.

V tem trenutku se je treba odločiti samo to, ali z gradnjo prenehamo in material vrnemo, ali pa sprožimo akcijo, da bi material ustrezno zaščitili.

Vinko MARKELJ:

Na sklep skupnega zbora občanov, ki je bil leta 1979, je svet krajevne skupnosti imenoval gradbeni odbor, ki je prevzel to investicijo, obenem pa sprejel tudi tri sklepe;

— da le-ta pridobi vso potrebno tehnično dokumentacijo (lokacijsko odločbo in gradbeno dovoljenje),

— da se z vsemi deli prekinе, da se zavaruje obstoječi gradbeni material

— da se sredstva, ki so že zbrana, prenesejo na žiro račun krajevne skupnosti, ki bi na posebnem kontu strogo namensko vodila vsa sredstva, ki bi bila zbrana za gradnjo tega doma. S tem hočemo predvsem legalizirati zadevo. Sedaj pa smo stopili v leto stabilizacije, sprejet je bil tudi zakon o prepovedi gradnje raznih negospodarskih objektov in bo težko ta sredstva zbrati. V tem trenutku bi bilo najbolj pametno, da bi strokovnjaki material zavarovali, če se da, v nasprotnem primeru pa je boljše, da ga prodamo danes, če ne moreš graditi naprej, kot pa prepustiti, da material propade.

V nekih materialih smo lahko videli, da bi združeno delo prispevalo 50 starih milijonov, kar pa je precej vprašljivo, če bodo delovne organizacije v sedanjih pogojih gospodarjenja to zmogle, občani pa bi zbrali okrog 100 milijonov.

O tem bomo še govorili. Pobudnik razgovora, da bi se o vsem natanko dogovorili naj bo predsednik gradbenega odbora, oziroma gradbeni odbor, ker vidimo, v kakšni fazi je sedaj stanje doma.

Janez PRIMOŽIČ:

Iz dokumentacije je razvidno, da je zbranih že 32 dokumentov (vsa potrebna soglasja, vsi projekti, razen projekta arhitekture, ki ga bo potrebno dopolniti) in zadeva je bila že tik pred gradbenim dovoljenjem. Nevarnost je, da bo veljavnost teh dokumentov zapadla.

Po zapisniku je narejenega, oziroma je materiala za 86 starih milijonov in mladinci Žirovskega vrha so v to res vložili ogromno dela. Družbenopolitične organizacije so tudi dale moralno in politično podporo za gradnjo tega doma, sedaj pa ugotavljamo, da sredstev za to gradnjo ni.

Tu bo potrebno dati jasen in konkreten odgovor, kaj v bodoče.

5. Prosimo vas, da opišete sedanje priprave za ostale investicije v letu 1980 in težave, ki ob tem nastajajo.

Janez PRIMOŽIČ:

Prednost dajemo predvsem investicijam, ki smo jih obravnavali do sedaj, vključujoč tudi celovito komunalno ureditev soseske S2 in Valerije. Za to komunalno ureditev sedaj zbiramo sredstva. Po spremembi finančnega plana naj bi krajevna skupnost dala 100 starih milijonov, vložili pa smo tudi prošnjo na OSKIS, da bi

(Nadaljevanje na 12. strani)

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

prispevala 150 milijonov. Določena sredstva bomo poizkušali dobiti pri upravljalcu, nekaj od tega bi prispevali krajan. Predvidevamo, da bi na ta način zbrali za komunalno ureditev približno 850 milijonov in s tem bi bili pokriti tudi vsi materialni stroški. Pri tem pa bo potrebno tudi precej sodelovati z delom. Odbori so že organizirani, vendar dokler ne bomo rešili finančnih vprašanj, ne moremo pričeti z delom.

Sedaj se pripravlja načrt celotne kanalizacijske mreže, do hišnih priključkov, tako računamo, da bo letos to delo opravljeno, razen vrhnje ureditve, ker strokovnjaki priporočajo da se mora to vse skupaj malo posesti in šele nato položiti asfalt.

V smernice plana smo vključili tudi financiranje občinske samoupravnice komunalne interesne skupnosti (OSKIS) in sicer, da bi v naslednjem srednjeročnem obdobju prispevala za isti namen — kompleksno komunalno ureditev ostalih sosesk, ravno tako 58 milijonov letno.

S tem bi lahko uredili tudi ostale zaselke, oz. stanovanjske soseske in bi bilo to s tem zaključeno in osnovni komunalni problemi v Žireh bi bili rešeni.

V to kompleksno komunalno ureditev je zajeta tudi telefonska mreža, kako pa bomo razvijali telefonijo pa so načrti tudi znani.

Vinko MARKELJ:

Prednost je v tem, da bomo gradili celotno telefonsko mrežo v krajevni skupnosti in ne samo posameznih področij. S tem bodo pridobili možnost telefonskega priključka tudi vsi vaščani v hribovskih vaseh, za kar bo treba seveda tudi solidarnost, ker je potreba po telefonu v hribovskih vaseh prav tako velika (elementarne nezgode, nesreče, bolezen, ipd.).

V načrtu o izgradnji telefonije v občini je za naše področje nova pošta načrtovana za leto 1983, kabli in centrala v poštni zgradbi leta 1984, obnovili pa bomo tudi obstoječi kontejner, ki bi ga dopolnili še z eno telefonsko centralo, položili nov kabel, tako da bi prišli od 12 na 24 kanalov in s tem pridobili tudi 400 novih števk.

Bistveno je, da se občan lahko na mrežo priključi in ne toliko, da imamo novo zgradbo brez centrale.

To bi stalo približno 700 starih milijonov. Tu sta združeno delo in krajevna skupnost udeležena s približno 150 milijoni. Vse to pa bo upoštevano pri naši udeležbi takrat, ko se bo gradila stavba.

Janez PRIMOŽIČ:

V prvi fazi bi torej s kompleksno komunalno ureditvijo uredili tudi telefonsko mrežo. V tem času bi se tudi razširil kontejner, v kolikor pa bi bila na razpolago finančna sredstva, pa bi pričeli tudi z gradnjo stavbe.

V naslednjem planskem obdobju 1985–90 pa bi bila pošta dokončno opremljena tudi s centralo.

Vinko MARKELJ:

Svet KS je že imenoval gradbeni odbor, ki je odgovoren za to. Imamo tudi strokovnega sodelavca, ki dela na tem področju. Naloge tega gradbenega odbora pa so naslednje:

- da pripravi predračun vrednosti posameznih del na osnovi glavnega projekta, ki je izdelan za celotno omrežje telefonije krajevne skupnosti,
- da opravi anketo pri vseh gospodinjstvih, da se ugotovi, kdo želi in kdo ne želi telefonskega priključka,
- da pripravi način financiranja in zbiranja sredstev po predračunu za celotno telefonsko omrežje KS, iz katerega bo točno razvidno, koliko bo moral prispevati posameznik, ki bo želel telefonski priključek.

V prvem polletju letošnjega leta mora biti ta anketa izvedena, podatki morajo biti znani, ker računamo, da bomo že letos naredili toliko mreže, da se bodo zainteresirani lahko priključili na teh 84 prostih telefonskih števk.

Odbor mora pripraviti tudi program izgradnje omrežja, tako da bi bila ta izgradnja končana že v letu 1982. Takrat pa bo možen priključek še ostalih 400 števk.

Janez PRIMOŽIČ:

Rečeno je, da sme biti za PTT obremenjen narodni dohodek za 0,68 %. Program razvoja za Slovenijo bi se gibal v okviru 6 milijard N din. Od tega odpade za Gorenjsko približno 10 %. Od teh 10 % občina Škofja Loka zajema 211 milijonov N din. Potrebe v celi občini pa so izredno velike, zato se moramo dogovoriti znotraj. Problem je tudi planirana vozliščna centrala, ki jo bodo gradili na Trati, ker nam le ta omogoča res kvalitetno vključevanje.

Glede na to, da smo prikazali veliko voljo, da smo pripravljene tudi sofinancirati telefonijo, smo v prioriteti dosegli kolikor je bilo sploh mogoče.

Vinko MARKELJ:

Ko smo predložili našo finančno konstrukcijo, so to na PTT takoj sprejeli, seveda je

potreben nek dokument, ki bo jamčil, da bomo sofinancirali obnove kontejnerja. Po tem bodo na PTT naročili novo centralo.

Janez PRIMOŽIČ:

Glede pločnikov mislim, da bomo letos le pripravili zahtevano tehnično dokumentacijo in rešili zadeve glede zemljišča in pridobili soglasja. Konec leta bi začeli s pripravljalnimi deli za gradnjo.

V prvi vrsti pa moramo končati tisto, kar imamo začeto, to pa je kanalizacija in pohititi s tistim, kar je res najnujnejše.

Za industrijsko cesto smo že naročili projekte, študije verjetno še letos ne bo, domenili pa smo se, da bomo tisti del ceste, ki je v zazidalnem načrtu, tudi obnovili, ostalo pa kasneje, ko bo študija narejena, oz. ko bo prometna karta izdelana.

Vinko MARKELJ:

Letos se predvideva le odkup celotnega zemljišča, ki je namenjen za to. Domači strokovnjaki pa nam bodo pomagali pri izdelavi projektov, gradilo pa bi Centralo podjetje. Sredstva, ki bodo letos potrebna za te namene znašajo 50 milijonov starih dinarjev. Pri občanah pa smo naleteli na zelo razumevajoč odnos do te investicije in v glavnem za zemljišče ne bodo zahtevali posebnega plačila, zahtevajo samo, da uredimo tako, kot je bilo prej. To je zelo pozitivno stališče.

Republiški cestni sklad bo prispeval pri tej investiciji 50 %

Celotno investicijo vrednotimo okrog 800 milijonov starih din, od tega bi 400 milijonov prispeval Cestni republiški sklad, 400 milijonov pa je stvar, ali krajevnega samoprispevka, ali pa združenega dela.

Glede samoprispevkov pa naslednje:

Vemo, da občinska organizacija socialistične zveze pripravlja predlog za občinski samoprispevek, da bi iz tega pokrivali investicije v šolstvu. Če bo ta prispevek, je spet vprašanje do katere stopnje lahko gremo v krajevni samoprispevku. Mislim, da preko 2 % ne bi bilo več upravičeno, da sami sebe tako obremenjujemo. Če pa to odpade, pa je vsekakor prva mrljiška večica, potem so pa ceste in pločniki. V te tri stvari bo potrebno usmeriti krajevni samoprispevek. Seveda spet z neko solidarnostjo, namreč menim, da je potrebno najmanj 20 % krajevnega samoprispevka rezervirati, oz. usmeriti za hribovite kraje.

Nejko PODOBNIK:

Kaj pa pretvorniško omrežje? Z dodatnim pretvornikom niti nismo pokrili celotnega področja, zato nekateri menijo, da bi moralo biti še nekaj manjših TV pretvornikov, nekateri se spet pritožujejo, da so prišli v takoiimenovani »sendvič« in se jim slika zaradi mešanja signalov kvari, nekateri pa so že prišli na idejo o takoiimenovani kabelski televiziji, ki jo razvijajo v Gorenju in postavljajo v naselju Dubrava pri Zagrebu.

Pametno bi bilo, da bi nekaj več zvedeli o tem, koliko to stane, da bi ugotovili ali se splača iti v takšne akcije ali ne.

Vinko MARKELJ:

Nekateri občani v kraju že razmišljajo o skupni anteni in s kabelsko povezavo. Konkreten primer je Ledinica, ki ne sprejema slike, čeprav je bilo rečeno, da jo bo in tako že razmišljajo o tem.

Tu je predvsem vprašanje sredstev. To je lahko zelo drago, ali pa sorazmerno poceni.

V letošnjem letu imamo predvideno 40 milijonov za ureditev trafo postaje Kopriv-

razgovor za urednik

nik na Pretovču, da s kablom povežemo pretvornik na Koprivniku, in pa dva nova mini pretvornika, ki bosta postavljena v Snopkovi grapi in v Brekovicah.

Opozoril bi še to, da je pretvornik na Fricovem griču v poizkusnem obratovanju in je treba zbirati vse podatke iz vseh naselij, za katere je bilo rečeno, da jih bo pokrival in bi se z dodatnimi antenami in izboljšavami to pokrivanje dalo še izboljšati. Ob tem pa bi se bilo dobro zanimati tudi za novosti in napredek tehnike.

Krajevna skupnost predvideva približno 80 starih milijonov tudi za zgraditev dveh novih poti in sicer od Dimitrija Novaka do mostu v Rakultu in od Franca Krvina do Lisičnika. Poleg tega pa nismo pozabili tudi na redno vzdrževanje obstoječih komunalnih objektov cest in ulic, enako kot v letu 1979 – namensko za ceste.

Janez PRIMOŽIČ:

V tej fazi je pomembno, da pridobimo predvsem čimveč dokumentov, ker se je pokazalo, da bi za marsikakšno investicijo takrat dobili nekaj denarja, vendar nam je manjkala dokumentacija.

Sedaj delamo na tem zelo intenzivno, naročamo projekte, da v naslednjem letu ne bomo v podobnem položaju, kot smo bili dosedaj.

Vinko MARKELJ:

Za vse investicije, ki jih predvidevamo v tem obdobju, imamo 4 milijarde in 400 milijonov. To so precejšnja denarna sredstva in ravnati je treba skrajno pametno, da bomo ta sredstva čimbolj smotrno naložili.

Zato želimo, da bo pripomh na gradivo, ki bo v javni razpravi čimveč in da bi bili pri tem čimbolj skrbni in delali tisto, kar je za občane najbolj potrebno.

Otroci iz vrtca in osnovne šole so za Dan žena pripravili prisrčno prireditev

Važno je da vemo

Irma Dolenec, referent za delovna razmerja

kadrovške novice

V mesecu februarju so delovno razmerje sklenili 4 delavci, delovno razmerje je prenehalo 7 delavcev.

V delovni skupnosti skupnih služb je nastopil delo Jure Orešnik, ekonomist – pripravnik. V TOZD Obutev Gorenja vas je nastopila Danica Bevk, v TOZD Prodaja pa sta nastopili delo Ivana Peternej v Prodajalni Alpina Žiri in Mira Kuzmanović v prodajalni Alpina Banja Luka I.

Z delovnim razmerjem je v delovni skupnosti skupnih služb prenehala Anica Peternej, v TOZD Obutev so prenehali Marinko Božič, Marija Gregorač in Ana Kopač. V TOZD Obutev Gorenja vas je prenehala z delom Cilka Reven. V TOZD Prodaja sta prenehali z delovnim razmerjem Angelca Mesojednik iz prodajalne Alpina Ljubljana III. in Marjeta Hočevnar iz prodajalne v Šentvidu.

Dopisujte v glasilo

Katere štipendije jeseni

Razvoj zahteva vedno bolj usposobljene delavce, zato bomo v šolskem letu 1980/81 podelili naslednje štipendije:

I. Poklicne šole:

1. izdelovalec spodnjih delov obutve	7
2. šivanje zgornjih delov obutve	10
3. orodjar	2
4. rezkalec	1
5. brusilec	1
6. strojni ključavničar	1
7. prodajalec obutve	5
8. kuhar	1

II. Srednje šole:

1. čevljarški tehnik	4
2. kemijski tehnik	1
3. strojni tehnik	1
4. gradbeni tehnik	1
5. aranžerski tehnik	1
6. ekonomski tehnik	2

III. Višje šole:

1. inženir industrije obutve	1
2. strojni inženir	1
3. višja medicinska sestra	1

IV. Visoke šole:

1. dipl. ing. čevljarstva	1
2. dipl. ing. strojništva	1
3. dipl. ekonomist	2
4. dipl. ing. organizacije	1
5. dipl. pravnik	1

Kandidati za navedene štipendije in sprejem v učno razmerje naj oddajo prošnje na obrazcu 1,65 in podatke o premoženjskem stanju do 31. 5. 1980 v splošno kadrovske službo Alpine.

ZAKLJUČEK:

Ko takole razmišljamo vidimo, da je obremenitev izredno težka. Na drugi strani pa so stvari neodložljive. Naša prednost je v tem, da se znamo dogovarjati, čeprav ne vedno pravočasno.

Tudi to je v redu, da se načrti pravočasno pripravljajo, da vsaj odslej ne bomo zamujali, saj smo v preteklosti že dovolj.

Tudi ljudi za delo je dovolj. Tu in tam bo treba še nekoliko stisniti zobe, da bomo uredili kraj!

Večja pozornost otroškemu varstvu

Otroško varstvo, kot dejavnost posebnega družbenega pomena, zbuja vedno večji interes vseh delovnih ljudi in občanov. Informacije s tega področja so razmeroma pogoste in obsežne pa vendar opazimo, da ne dovolj učinkovite. Morda je temu razlog njihova splošnost ali nerazumljivost ali vsaj navidezna oddaljenost.

Kljub obilici dnevnikov in tednikov različne vsebine in vrednosti, ali pa morda prav zaradi tega, ljudem »uhajajo« pomembnejša dogajanja iz ožjega življenjskega in delovnega okolja. Žal, tudi delegatsko informiranje se vedno ne daje željenih sadov.

V teh in še drugih okoliščinah slutimo razloge za nespoledovanje delovnih ljudi pri delu samoupravnih interesnih skupnosti, čeprav bi v njih morali usklajevati in uresničevati svoje posamične in skupne interese in potrebe.

Te ugotovitve že ves čas pestijo tudi skupnost otroškega varstva, ki še vedno ni našla prave, učinkovite poti do uporabnika, čeprav to iskreno želi in si prizadeva. Ker nam je nekaj dosedanjih poskusov dalo le delne rezultate, smo se odločili, da sodelujemo tudi s tovarniškimi glasili.

Prepričani smo namreč, da sleherni delavec budno spremlja dogajanja v sredini, kjer združuje delo in uresničuje svoj osebni standard in da je zato tovarniški časopis njegovo nepogrešljivo čtivo. Večja informiranost naj bi omogočila aktivnejše posredno ali neposredno vključevanje delavcev v dogajanja v skupnosti otroškega varstva in pripomogla k izboljšanju njegovega dela.

Helena ČADEŽ

Irma DOLENEC

Eva DOLENC

Kako ustvarjamo

Marčevska konferenca kritična

Prav zares, marčevska konferenca v hotelu Metropol v Portorožu je od vsega začetka zastavila delo izredno prizadevno, kritično in pa seveda v duhu varčevanja.

Nobenih zastojkarskih kav ni, dnevnice se res uporabljajo, za kar so namenjene... Vendar to ni toliko pomembno.

Pomembneje je, da je samo delo konference dobro organizirano, da je čas do skrajnosti izkoriščen, da se informacije res kakovostno izmenjajo in da je naročanje posameznih skupin hkrati gospodarno, vendar ne špekulativno, kot je bilo dostikrat doslej na primer, naročimo več, da bom dobil vsaj toliko kot rabim; ali ne bom naročil, če bo šlo, bom lahko še kaj dobil. S takim načinom dela v Portorožu ta teden pometajo.

V ponedeljek, točno ob 14. uri je konferenca štartala. Neupravičenih zamud ni in vodja maloprodajne mreže, ki konferenci predseduje, razloži kaj vse bo konferenca obravnavala.

Konferenco je odprl in vodil vodja MPM Ivan Capuder

Vodja TOZD Prodaja Tomaž Košir je v izčrpnem začetni besedi orisal uspehe in neuspehe tozda in delovne organizacije in med drugim povedal:

»Lahko ocenim, da smo lani dosegli rezultate, ki jih nekaj let ne bomo več. Razlogi za tak uspeh so gotovo dobro delo, ustrezna kolekcija in pa povpraševanje na tržišču.«

PRODAJA – USPEHI

V letu 1979 je DO Alpina oz. TOZD Prodaja Žiri prodala preko MPM za 581 milijonov din, preko grosistične prodaje za 181 milijonov din ter izvozila za 199 milijonov din. Skupna realizacija torej znaša 961.000.000 din.

V MPM smo prodali količinsko za 12 %, vrednostno pa za 30 % več kot v letu 1978. Plan je presežen količinsko za 12 %, vrednostno pa za 27 %.

Angró prodaja se je močno povečala. Količinsko smo prodali grosistom 54 % več, vrednostno pa 78 % več obutve kot v letu 1978. Povečanje smo dosegli pri zimsko športni obutvi.

Tudi grosistična prodaja plastike se je povečala. Količinsko je bilo prodano za 11 % več PU podplatov, vrednostna prodaja pa je bila višja za 22 %.

IZVOZ

V letu 1979 je Alpina izvozila 592.000 parov obutve ali 15 % manj kot leto poprej.

Tomaž Košir, vodja TOZD Prodaja, je podrobno orisal uspehe in neuspehe poslovanja in načrte

PRODAJA TOZD PRODAJA V LETU 1979

v 000 parih
v 000 din

PRODAJNA	KOLIČINA PAROV		INDEKS	VREDNOST		INDEKS	PLAN	
	1979	1978		1979	1978		KOL.	VRED.
Mpm	1.510	1.347	112	581.564	448.028	130	112	127
grosist								
Prod. ob.	224	145	154	118.732	66.102	178	116	136
Izvoz	592	696	85	180.819	215.647	84	95	97
Skupaj	2.326	2.188	106	881.115	729.777	121	108	120
Gros. prod.								
Plastike				62.228	53.575	122	—	183
Izvoz.								
plast.	492	588	84	18.261	18.528	99	—	97
Skupaj plast.				80.489	72.103	112	—	152
Skupaj vse				961.604	801.880	120	—	121

USTVARJENI CELOTNI PRIHODEK IN NJEGOVA DELITEV V LETU 1979

Besedilo	din	Indeks	
		79/78	79/plan
Celotni prihodek	901.447.431	117	105
Dohodek	85.104.855	105	127
Cisti dohodek	63.980.448	105	116
Del za OD	47.698.216	123	119
Del. za razš. mat. os. dela	7.266.160	50	124
Del za rezerve	2.127.621	105	159
Del za skupno porabo	6.888.451	125	88
— splošna poraba	3.311.470	113	
— za neposr. svob. menj. dela	517.287	199	
— za stan. izgradnjo	3.059.694	132	

Kako ustvarjamo

vrednostno je izvoz znašal 180 milijonov din ali 16% manj kot leta 1978. Zmanjšal se je predvsem izvoz v SSSR, medtem ko smo na Zapad izvozili celo več.

Poleg obutve pa je Alpina izvozila še 492.000 parov PU podplatov ali 16% manj kot v letu 1978, vrednostno pa 1% manj kot v letu 1978.

Iz teh podatkov vidimo, da smo sicer skupno izvozili manj kot v letu 1978, vendar pa smo strukturo obutno izboljšali v korist konvertibilnega izvoza.

Skupna vrednost izvoza izraženega v \$ znaša 11 milijard 339.628,73 \$, od tega odpade na konvertibilni trg 6 milijard 349.894,09 \$ — to je 56%.

Izvoz obutve v letu 1979

Količina 592.000 parov
Vrednost 180.819.000 din

OSNOVNE ZNAČILNOSTI POSLOVANJA V TOZD PRODAJA V LETU 1979

Zaposlovanje

31. 12. 79 je bilo 383 zaposlenih, od tega 259 žensk. Zaposlenost se je tekom leta povečala za 27 delavcev, to je za 7,6%. Poprečno je bilo zaposlenih 378 delavcev.

Prodaja

V letu 1979 je bilo prodano preko MPM 1.510.000 parov obutve, to je 12% več kot lani in 12% nad planom. Vrednostno je to 581 milij., kar 30% več kot lani in 27% več kot je bilo planirano. Preko angro prodaje je bilo prodano 224 tisoč parov obutve (54% več kot lani in 16% več kot je znašal plan). Vrednost te realizacije je 118 milij., din (78% več kot lani in 36% več kot je bilo planirano). Realizacija prodaje plastike je znašala 62 milij., kar je 22% več kot lani in 83% več kot je bilo planirano. Izvožen je bilo 592.000 parov obutve, kar je manj kot lani in nekaj manj kot je bilo planirano. Vrednost izvoza znaša 181 milijonov din. Izvožen je bilo tudi 492.000 PU podplatov v vrednosti 18 milij. din. Skupna realizacija TOZD Prodaje znaša 961 milijonov dinarjev.

Zaloge

V letu 1979 je bilo v MPM poprečno na zalogi 393.559 parov obutve v vrednosti 145 milij. din. Količinsko so bile zaloge za 11% nižje kot lani, vrednostno pa 14% višje kot lani.

Osebnih dohodki

Izplačanih je bilo 47 milijonov 561.014,89 din bruto OD, kar je 23% več kot leto poprej. Poprečni OD na zapo-

slenega pa je znašal 8.017,10 dinarjev, to je 19% več kot lani.

Investicije

TOZD Prodaja je investirala v gradbene objekte 6 milijonov 209.000,— din, v opremo 4.539.000,— din in v ostale namene 19.000,— din. Skupaj torej 10.767.000,— din.

V zvezi z načrti za leto 1980 pa je Tomaž Košir pojasnil: »V maloprodajni mreži planiramo za letošnji količinsko prodajo milijon 550.000 parov, vrednostno pa 70 milijard, kar je za okrog 20% več. Izvoz planiramo na 11 milijonov dolarjev, od tega 5 milijonov na vzhodno tržišče in 6 milijonov na zahodno. Prodajo na debelo planiramo na 152.000 parov ali vrednostno 12 milijard, prodajo plastike pa na 6 milijard din.

V maloprodajni mreži bomo prodajali približno 37% alpinine obutve, oz. 63% tuje, po vrednosti pa bo vsaka obutev zastopana približno polovica.

Investicije smo v planu zastavili zelo smelo, saj smo planirali 4 milijarde. Zaradi omejitev in različnih drugih vzrokov pa bo verjetno to uresničeno le približno polovica.

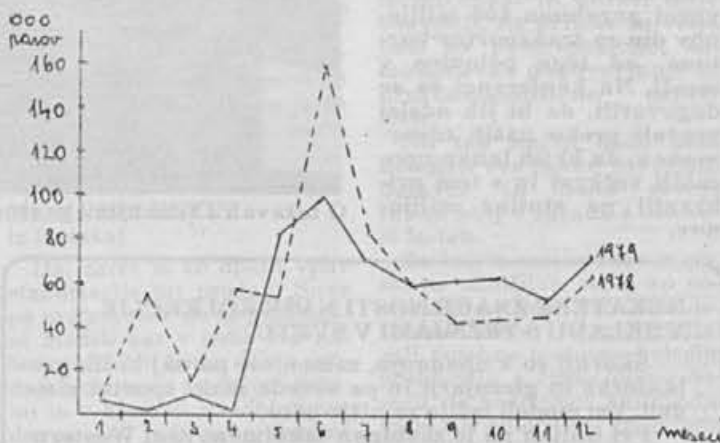
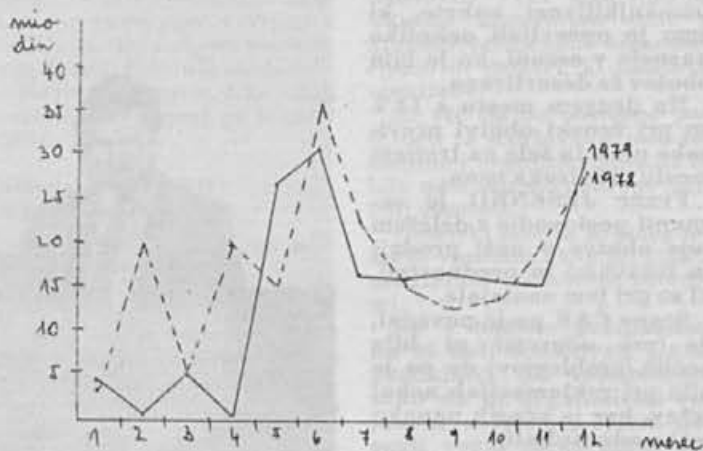
Morda še nekaj besed o nadaljnjih usmeritvah Alpine. Prva dejavnost naj bi ostala zimskošportna obutev, za katero računamo, da jo bomo lahko prodajali tako doma kot na tujem, saj je pred nami tudi olimpiada v Sarajevu, zaradi katere je naša vloga še toliko večja.

Tone KLEMEČIČ je v nadaljevanju konference razložil glavne značilnosti kolekcije, ki jo obravnava konferenca, vendar smo o tem pisali že pri izboru kolekcije na komisiji, zato se omejimo le na nekaj informacij, ki so vplivale na našo uspešnost, oz. na našo neuspešno prodajo. Podatki so seveda vzeti iz ankete in jih zato ne moremo v celoti obravnavati kot edino verodostojne, vendar kaže ob marsikaterem podatku razmisliti.

Po tej anketi je na prodajo v naših prodajalnah z 42 odstotki vplivalo tisto, kar so kupci videli v izložbah, stalni kupci se v naših prodajalnah v anketi pojavljajo v 30%, zaradi ekonomske propagande pa naj bi po tem prišlo kupovat 6% ljudi.

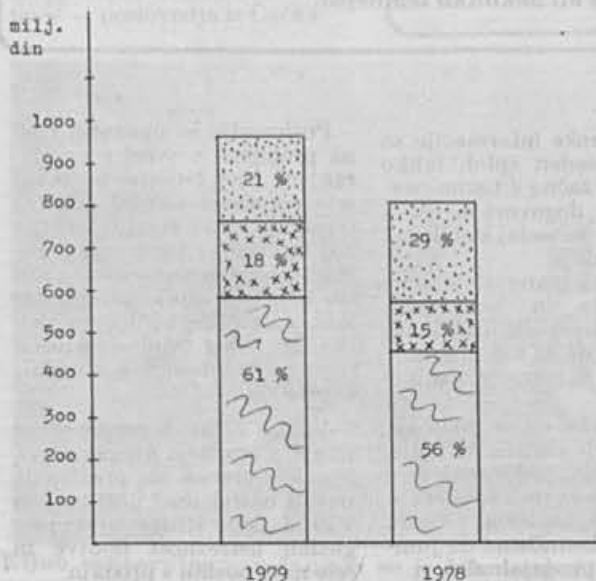
(Nadaljevanje na 16. strani)

GRAFIČNI PRIKAZ IZVOŽNE OBUTVE PO MESECIH V LETU 1979, VREDNOSTNO IN KOLIČINSKO

GRAFIČNI PRIKAZ PRODAJE PO PRODAJNIM POTEH V LETU 1979

IZVOZ
GROSISTIČNA PRODAJA
MPM

Kako ustvarjamo

(Nadaljevanje s 15. strani)

Kaj pa je vplivalo, da kupec ni kupal? Na prvem mestu je s 26 % neustrezna številka, kar kaže tudi na pomanjkljivost ankete, ki smo jo opravljali nekoliko kasneje v sezoni, ko je bila obutev že desortirana.

Na drugem mestu s 14 % so pri ženski obutvi previsoke pete, in šele na tretjem mestu previsoka cena.

Franc JESENKO je seznanil poslovođe z deležem tuje obutve v naši prodaji in težavami in prednostmi, ki so pri tem nastajale.

Stane ČAR pa je povedal, da pri odpremi ni bilo večjih problemov, da pa je bilo pri reklamacijah nekaj težav, ker je včasih napako težko odpravljati.

Se zanimivost: v naši tovarni porabimo 400 milijonov din za transportne kartone, od tega polovico v mreži. Na konferenci so se dogovorili, da bi jih odslej vračali preko naših tovarnjakov, da bi jih lahko uporabili večkrat in s tem prihranili na stotine milijonov.

O težavah z zunanjimi partnerji je govoril Franc Jesenko

NEKATERE ZNAČILNOSTI NAŠE KOLEKCIJE – V SKLADU S TEŽNJAMI V SVETU

Škornji so v upadanju, zamenjale pa naj bi jih galanterke in gležnarji in pa seveda nizki športni modeli. Vsi modeli težijo za nižjo peto.

Pri linijah pa je zastopan takoimenovani Western stil ali olepšan, elegantnejši Western. Na sejmu v Zagrebu je sicer ta usmeritev popolnoma propadla, zato bomo to upoštevali tudi mi. Od materiala je veliko zastopan velur, krzno, platno, debel podplat in seveda naravno usnje.

Kopita so precej umirjena. Konice so blage.

Pri petah je značilnost še da so ravne, na primer pri mokasinkah, ali pa nagnjene pod čevlji.

Kar zadeva kreacijo je zastopan predvsem standardni čevlji, enostavna salonka, material je velur, brez kakršnihkoli kombinacij.

Barve so črne, rjava barva vseh vrst in nekaj naravne barve pri športni obutvi.

Na sejmu smo pri podlogi opazili belo in rdečo barvo. Zaradi praktičnosti bomo pri nas vdelali belo podlogo ali nekoliko temnejšo.

Vse te široke informacije so potrebne preden sploh lahko konferenca začne s tistim prvim delom: dogovori in naročanje. Zato so sedaj dobili besedo poslovođe.

Aranžerski material je očitno že leta in leta velik problem, nismo ga uspeli nabaviti, tako da so nas prehiteli vse druge delovne organizacije.

Vse pa kaže, da se bodo zadeve vendarle obrnile na bolje, kot je povedal vodja maloprodajne mreže **Ivan Capuder**, in bo aranžerski material z vsemi potrebnimi lastnostmi do junija letos že v prodajalnah.

Poslovođe so opozorili tudi na probleme v zvezi z aranžiranjem, kjer baje ne potrebujejo aranžerja, temveč dekoraterja. Po novi organizaciji pa naj bi aranžer predvsem predvidel posamezne elemente naših izložb in urejenost prodajal, s tem da bi dosegli nek značilen slog Alpine, izložbe same pa bi bile skrb poslovođij in prodajalcev.

Veliko težav v prodajalnah imajo z obutvijo kooperantov. Na konferenci so predlagali, naj bi odslej pred pošiljanjem v prodajalne strokovnjaki pregledali ustreznost obutve in šele nato poslali v prodajo.

Transportne kartone bi lahko uporabili večkrat in s tem prihranili stotine milijonov, pravi Stane Čar

Mirko RIBIČ pa je med drugim opozoril še na nekatere podatke: »Kako je mogoče, da je produktivnost v Alpini 6,7 para na zaposlenega delavca, v Peku pa je baje 8,5 para. Mislim, da se velja o tem zamisliti. Mi v prodajalnah pravočasno opozarjamo na odkrite napake, vendar ponavadi nihče ničesar ne ukrene. Tako smo med drugim opozorili tudi na tehnično napako pri petah in na premajhno ojačanje. Kdaj se bodo take pripombe upoštevale?«

Prodajo moti tudi to, da proizvodnja sprejema dodatne

obveznosti za izvoz, ki jih potem spet ne opravi pravočasno, tako da je škoda dvojna.

»Pripomba o produktivnosti v Alpini ni najbolj na mestu,« je ocenil **Tone Klemenčič**, »saj je jasno, da delamo mi veliko bolj zahtevno obutev, ki zahteva tudi več minut in zato je razumljivo, da pride na delavca manj parov. Res pa je, da smo izredno dragi, saj imamo dva zelo različna programa in oba programa zahtevata samostojno pripravo in spremljanje, kar vpliva na stroške režije.

(Nadaljevanje na 17. strani)

Kako ustvarjamo

(Nadaljevanje s 16. strani)

Še na niz drugih vprašanj so opozorili poslovodje. Diskusija se je zavlekla daleč čez predvideno uro in pokazalo se je, da naši poslovodje vneto opravljajo svoje delo, opazijo napake, opozarjajo nanje, zato je bil pogovor z vodstvom konference še toliko bolj zanimiv.

Kolekcija se mi zdi kar v redu. Na našem področju bomo prodajali modno obutev. Paziti bo treba, da bomo izbrali res prave barve, na primer rumena prav gotovo ne bo šla.

Prav gotovo ostane še vedno problem skladišče in pa tista obutev, ki nikakor ne gre. Pri tem bo treba ukrepati hitreje.

Na primer pri nas zaradi vremenskih razlogov sploh nismo prodajali smučarskih čevljev, tako da so ostale zaloge.

Vodja programa lahke obutve, Tone Klemenčič predstavlja kolekcijo

Naj spregovorijo sedaj še posamezni poslovodje. Postavili smo jim troje vprašanj:

- ali je stabilizacija kaj vplivala na promet
- kako ocenjujete pripravljeno kolekcijo
- katere probleme imate, kaj predlagate

Marija NEDELJKOV
iz Novega Sada

Stabilizacija do sedaj še ni vplivala, promet se je še celo povečal, upam, da bo tako tudi naprej.

Josip KASAIČ iz Niša

Na prodajo prav gotovo vpliva pri nas slabo vreme. Slabo prodajamo tudi klasično obutev. Mogoče je za to vzrok tudi v ceni, saj je na primer Borovo za 30-40 % cenejši.

Mogoče tudi ne bi bilo odveč, če bi na primer smučarske čevlje prodajali na kredit, kot so to delali v Peku, ali pa na obveznice.

Milanka VEZMAR
iz Kragujevca

Na prodajo vpliva vreme, ne toliko stabilizacija in pa to, da

so modeli v prodajalni pravočasno.

V bodoče bo treba poskrbeti tudi, da ne bomo imeli v prodajalnah samo istovrstno obutev, ampak na primer obutev z različnimi petami, od elegantnih, do bolj športnih modelov.

Največji problem, o katerem govorim kar naprej, pa je skladišče.

Nikola FORTUNIĆ
iz Zagreba IV.

Sedaj stabilizacija na prodajo ni vplivala.

V zvezi s kolekcijo morda samo nekaj besed. V moji prodajalni mislim bodo šli modeli prav s takimi petami, kot smo jih videli tu. Pri barvi bo prevladovala črna. Obutev pri nas prodajamo na eni strani za široke množice, na drugi strani pa tudi modno obutev, vmes pa še kakšne otroške in pa copate.

O problemih v prodajalni ne bi veliko govoril, seveda je to spet skladišče, upam pa, da bo to septembra bolje.

Martin BELENTIN
iz Domžal

Da, zares se že opaža vpliv stabilizacije pri prodaji. Sicer pa moram reči, da so predlagani modeli kar v redu. Na našem področju bomo dobro prodajali obutev s srednjimi petami in v klasični izvedbi. Seveda pa gre tudi nekaj modne obutve. Kot dopolnilo bi predlagal še izdelavo nekaj modelov gležnjarij in pa ženskih gumaric je prav tako premalo.

Problemov zaenkrat še ni, bodo pa nastali, ko se bomo morali preseliti v kontejnerje.

Toliko so o dosedanjem in bodočem delu ter kolekciji povedali udeleženci konference v Porto Rožu. Kako pa bo v bodoče delovala samouprava v temeljni organizaciji pa je pripovedovala predsednica delavskega sveta Milomirka Gnjatović - poslovodja iz Čačka:

»Mislim, da smo tudi na področju samoupravnega dogovarjanja napravili korak naprej in smo že dosedaj dobro sodelovali. Prav tako smo se uspešno dogovarjali tudi z družbenopolitičnimi organizacijami in delavci, ki delajo v »centrali«.

Se več pa bo potrebno poskrbeti za sodelovanje med temeljnimi organizacijami, da bi bilo naše skupno delo res čim bolj uspešno.

Delavski svet se je poleg tekočih vprašanj ukvarjal tudi z nekaterimi socialnimi problemi.

Za v bodoče predlagam, da bi bolj sodelovali zlasti prodajalci po republikah, tako da bi organizirali rajonske sestanke, s tem dosegli večjo medsebojno informiranost in hkrati lažje ukrepali, na primer to velja tudi za predispozicije, samoupravno dogovarjanje in družbenopolitično dejavnost.

Na tak način bodo naši delegati res lahko zastopali delavce in bodo sklepi lahko bolj v skladu z interesi le-teh.

Za boljše sodelovanje in poslovne odločitve, sedaj ko poslovodje ne bodo več člani delavskih svetov, bomo predlagali posebne poslovne kolegije poslovodij, s čimer bomo dosegli, da bodo imeli poslovodje vpliv na odločitve. To seveda še ni dokončno, vendar bo treba najti pravo obliko sodelovanja.

(Nadaljevanje na 18. strani)

Marija Nedeljkov iz Novega Sada, Milanka Vezmar iz Kragujevca, Milomirka Gnjatović, predsednica delavskega sveta in Danica Klepej iz Celja

Kljub zahtevnim vprašanjem se je bilo mogoče kdaj tudi nasmehniti

(Nadaljevanje s 17. strani)

»Žal se napake, ki jih odkrijemo v prodajalnah, ne dajo več odpraviti,« pripoveduje Tomaž Košir. »Toda, ko bi bil čas za to, to je pri razvoju, pa kontrole ni. Zato pride do takih napak v proizvodnji in škode v poslovanju.«

Kako pa bo nova organizacija v tozdu prodaja vplivala na boljše delo?

»Marketing naj bi obvladal celoten proces našega tržnega nastopanja, s tem da bi že ugotavljali težnje tržišča in k temu prilagodili razvoj, razvili servise, organizirali izobraževanje prodajnega osebja in analizirali uspehe ali neuspehe ter njihove vzroke.«

Kar zadeva načrtovanje in spremljanje osnovnega procesa z mrežnim planom lahko trdim, da ga napravimo za vsako sezono in da to tudi teče, drugo pa je, kaj se zgodi kasneje, ko se v proizvodnji vključuje še dodatne plane in rokov ni več mogoče upoštevati. Veriga nepravilnosti se tedaj začne nizati, rezultati pa so potem slabši.

Prav gotovo je izredno pomembno, da bomo po splošnem mnenju dobro pripravljeno kolekcijo, ki jo bo treba sicer še nekoliko dopolniti, kot pravijo poslovodje z nekaterimi klasičnimi modeli za starejše, tudi zares izvedli tako kot je predvideno.

Tone Klemenčič je vodja programa lahke obutve, zato smo prav njega povprašali, kje bodo problemi in kako jih reševati.

»Prvi problem se že kaže. To je material. Opisi so eno, ovire pa so velike, to so cene, težave pri uvozu in spremembe bodo nujne.«

Drugo je seveda kako kvalitetno bomo proizvodnjo pripravili, da bo v proizvodnji manj izmeta,

seveda pa bo tudi proizvodnja sama morala delati manj napak.

Naslednja težava je v tem, da nihče ne pozna doslednosti posameznih programov, še manj pa posameznih artiklov (rentabilnosti).

In kakšni so vaši predlogi?

»Sigurno bo morala kontrolna služba imeti večje pristojnosti. Sedaj pa je položaj tak, kot da proizvodnja skrbi le za količino, kontrolna služba pa naj bi skrbela za kakovost.«

Tehnološka priprava bo morala biti kvalitetnejša.

V tem trenutku ni bilo več mogoče vprašanj in odgovorov le nizati. V splošnem spontanem pogovoru so Tomaž Košir, Ivan Capuder in Tone Klemenčič predvsem zatrdili, da bo treba za vsako ceno izboljšati razvoj in pripravo dela do take stopnje, da bo proizvodnja res lahko tekla nemoteno, da ne bo toliko napak in da bodo stroški manjši.

Pred časom smo že uvažali metodo vrednostne analize, žal z zelo zožanim pristopom, saj tehnologi sami pri svojem delu niso ukrepali metodološko, temveč le po takoiimenovanem »najboljšem namenu«, po »izkušnjah« in »po najboljši pameti«. Prav gotovo je to še premalo.

Tehnolog mora razmišljati, kakšna izvedba se najbolj izplača, s kakšnimi izdelki bo najmanj stroškov – in v kateri del čevlja (glede na zahteve tržišča) vložiti največ.

Tudi zmešnjava s plani v proizvodnji je nemogoča. Kdaj bomo že končno uvedli pravo tehnološko dokumentacijo, z delovnim nalogom na primer?

Kako ustvarjamo

Martin Belentin iz Domžal: stabilizacija se že pozna

Tomaž Košir, Ivan Capuder in Nejko Podobnik v pogovoru

Kako bo potekala koordinacija v maloprodajni mreži v pogojih stabilizacije, tovariš Capuder?

»Tega pa prav gotovo ne bomo zavirali, kajti to je za uspeh najbolj važno. Menim pa, da bomo dosegli še večjo urejenost prav z novim poslovníkom, kjer bodo zadeve boljše določene in bo zato pri delu tidi manj dvomov.«

Drugo, česar se bomo morali lotiti, je izobraževanje,

da bo vsak na svojem delu obvladal vse dejavnosti, od prodaje do aranžerstva. To smo pred časom že imeli pa smo kasneje opustili.«

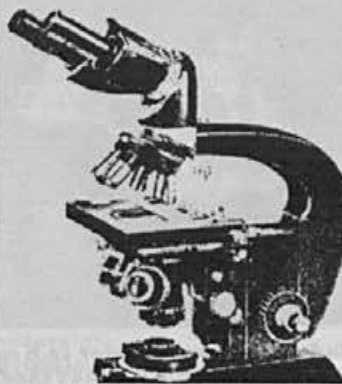
To je le nekaj drobcev z delovnega dogovora iz tozda prodaja. Upam, da bodo oni sami, kakor mi vsi, sposobni izvesti dogovorjeno. Prav gotovo bo treba več doslednosti kot dosedaj.

Tekst: Nejko Podobnik
Foto: Brigita Grošelj

Nikola Fortunić iz Zagreba je zadovoljen s kolekcijo

DOPISUJTE V

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Dobračevski gasilci že 50 let pripravljajo gradnjo

Morda bo kdo menil, da to ne more biti res in da dobračevsko gasilsko društvo ne more nositi tega svojevrstnega rekorda. Pa bom poskušal v tem prispevku dokazati, da je to presneto res in če bodo urbanisti na občini dolgo reševali vloge za lokacijo in gradnjo, se utegne gradnja zavleči še za eno desetletje, v najslabšem slučaju se pa utegne prevesiti še v drugo stoletje.

Orodjarni v Žireh in na Dobračevi sta bili zgrajeni v prvem desetletju tega stoletja za takratni ročni brizgalni in najnujnejšo gasilsko opremo, ki jo je narekovala potreba za zaščito pred ognjeno ujmo, ki je ob začetku tega stoletja enkrat upepelila spodnjo Dobračevo, drugič pa zgornji del vasi, pred tem pa nekajkrat upepelila tudi stare Žiri, kjer so v starem župnišču zgorale tudi vse matične knjige in drugi zapisi, edini pisani vir tistih časov o preteklosti našega kraja.

Leta 1927 se je ročni brizgalni na Dobračevi pridružil še prenosna motorna brizgalna Rozenbauer, žirovski gasilci pa so si nekaj let kasneje priskrbeli prevozno motorno brizgalno. S podvojenjo gasilsko opremo sta tudi orodjarni postali pretesni. Obe društvi sta takrat prirejali kulturne in zabavne prireditve, kar po gostilni, skednjih in kozolcih, poleti pa na prostem. Da bi se izognili neljubi prostorski stiski, sta obe društvi po letu 1927 začeli razmišljati o zidavi novih ustrežnejših objektov ali dozidavi takratnih orodjarn, saj takratni orodjarni nista zaslужili imena gasilskih domov.

Prvo je malo pred to vojno spravilo pod streho svoj dom Gasilsko društvo Žiri, kamor se je prelilo tudi nekaj sredstev, ki so bila namenjena Dobračevi, da bi potem še dobračevsko društvo zgradilo svoj dom za sedanjorodjarno, kjer bi bil odstopil zemljišče Ivan Blažič, ki je že prej podaril potrebno zemljišče za orodjarno.

Na tem prostoru je sedaj Mizarsko podjetje. Pripeljano je bilo apno, zbrano je bilo tudi že nekaj lesa. Vse pa je prehitela vojna. Po vojni pa osiromašena gasilska društva niso mogla zaživeti, ker so šla vsa sredstva za obnovo opustošene domovine. Šele mnogo

let kasneje so uspeli prizadevniki žirovski gasilci ob moralni in materialni podpori vseh občanov žirovske doline spraviti svoj dom v uporabno stanje, kakršnega vidimo danes. Dobračevski gasilci pa so ob podpori vaščanov odkupili staro stavbo bivše Čevljarske zadruge na Dobračevi, ki jim je nekaj časa služila za društvene potrebe. S tem so za nekaj časa opustili misel na gradnjo doma.

Potreba pri rojevanju nastajajočega žirovskega gospodarstva je narekovala, da je upravni odbor društva začelno odstopil v najem in uporabo teh prostorov nastajajoči Etiketi, ki se je ob rojstvu še imenovala Trak, ki je z nekaj delavkami ob strokovni pomoči delovne organizacije Trak Mengeš začel s proizvodnjo prvih metrov traku, da se je v preteklem letu zmagoslavno vselil v lepe nove sodobne proizvodne prostore v industrijski coni. Gasilci so o Etiketi razumeli tudi skladiščno stisko Alpine, ki ima trenutno te prostore v najemu, da so ob najemini obnovili to stavbo in nabavili nekaj nove gasilske opreme, ter z drugo pomočjo tudi gasilski kombi, ko je konjska in človeška vprega za prejšnji gasilski voz odpovedala. Ker pa je precej gasilcev balinarjev, si je Balinarsko društvo uredilo na dvorišču doma balinarske steze, ki s tem služijo za šport in rekreacijo občanov. Ker je upravni odbor društva uvidel, da obstoječa stavba ne pride v poštev za obnavljanje in dozidavo v dvorišče doma in obstoječi prostor ne izpolnjuje pogojev za potrebe gasilstva in protipožarne službe, se je odločil za razširitev, obnovo in dozidavo obstoječih orodjarn, ki je dotrajala in kliče po obnovi, ter grozi na primer strojniku ko odpira vrata, da mu bodo le-ta padla na glavo. Predstavniki občinske skupščine za urbanizem in komunalne zadeve,

ki so si 1978. leta ogledali to lokacijo in soglašali z zamisljo in so bili pripravljeni izdati lokacijsko in gradbeno dovoljenje za obnovo in razširitev. Mizarsko podjetje pa je ponudilo odkup v zamenjavo za zemljišče v dotrajano Škandrovo hišo, če gasilci odstopijo prostor z orodjarno in pripadajočim zemljiščem Mizarskemu podjetju. Občni zbor društva je januarja 1979 potrdil ta predlog, med letom so bile v glavnem rešene lastniške pravice obeh zemljišč. V začetku jeseni smo gasilci s prostovoljnim delom tudi porušili Škandrovo hišo, ter vstavili več kot polovico velikih betonskih cevi, da smo premostili potok. Gasilci bi že radi pričeli z gradnjo, ker jim privarčevana denarna sredstva uničuje inflacija, hromi pa tudi člansko zavest gasilcev, ter s tem slabi društveno organizacijo. Člani in drugi vaščani v okolici so pripravljeni s prostovoljnim delom in z lesom pomagati pri gradnji doma. Tako ljudi še bolj moti zavlačevanje pri izdaji ustrezne dokumentacije za začetek gradnje.

Po urbanističnem načrtu bi morali v industrijski coni graditi centralno orodjarno za protipožarno zaščito teh industrijskih objektov. Vendar je industrijska cona zaenkrat še brez uporabne ceste. Tu je le ozka odročna makadamska pot, ki je kot kolovoz služil za kmetijske potrebe in potrebe stanovalcev ob bregu potoka Rakulka. Načrti za cesto in dostop pa se vsako leto spreminjajo v veselje projektantov, ki jim tako nikdar ne bo zmanjkalo zaslužka.

Predstavniki gasilskega društva Dobračeva so občinski gasilski zvezi in požarni skupnosti Škofja Loka dali tehtne pripombe na gradnjo gasilskega objekta v industrijski coni. Te razloge sem objavil v »Delo-zivljenju« v novembrski številki 1978. leta, torej ne bom ponavljal. Dobračevsko mnenje so podprla tudi ostala gasilska društva v Žireh. Ker nameravajo dobračevski gasilci graditi svoj dom, ne glede na gradnjo gasilskega objekta v industrijski coni, oddaljenost od industrijske cone pa je tudi primerna, so bili gasilci mneneja da bi bilo pametno združiti sredstva in na lokaciji »Škander« zgraditi večji in ustrenejši dom z vso pripadajočo gasilsko opremo, da bi lahko posredovali tudi v industrijski coni. Gasilski objekt v industrijski coni bi bil na primer v vojni prva tarča sovražnika in gasiti ne bi bilo mogoče.

Nova družbena in gasilska politika pa je usmerjena tudi tja, kjer so pretežno kmetijska področja, ker se zavedamo, da

moramo enako varovati pred požari in drugimi katastrofami tudi predele, ki nam dajejo hrano. Članstvo je bilo tudi mneneja, da je večina gasilcev in delovnih ljudi zaposlena v gospodarskih organizacijah in tudi večina teh v območju industrijske cone, s svojim delom pa tudi pri ustvarjanju skupnega prihodka v delovnih organizacijah ter s tem tudi udeleženi pri odvajanju prispevka za požarno varnost, ki ga mora vsaka delovna organizacija združenega dela odvajati v višini 0,30 % od doseženega bruto osebnega dohodka, so tudi upravičeni do pripomb o koriščenju tega sklada, ki se zbira pri občinski požarni skupnosti. Delegati te požarne skupnosti pa so iz vseh organizacij združenega dela občine in tako tudi vseh naših žirovskih delovnih organizacij. Ko je po zamenjavi delegatov lansko leto občinska požarna skupnost zasedala, je na priporočilo občinske gasilske zveze upoštevala vse te pripombe in sprejela sklep, ki so ga morali potrditi še delavski sveti delovnih organizacij in direktorji, da gremo v gradnjo gasilskega doma na Dobračevi na predlagani lokaciji, ki bi služil tudi požarni varnosti objektov v industrijski coni in se da vsa finančna pomoč iz sredstev sklada požarne skupnosti. Tako so bila v ta namen že oddvojena sredstva v višini okrog 30 starih milijonov, ki jih pa služba družbenega knjigovodstva še ne dovoli koristiti, dokler ne bo urejena vsa dokumentacija, kar pa se odvija vse preveč po polževo.

25. januarja 1980 so si lokacijo pri Škandru ogledali predstavniki oddelka za urbanizem in komunalne zadeve občine Škofja Loka, tajnik občinske požarne skupnosti Rudi Zadnik, ki je obenem tudi tajnik občinske gasilske zveze, predstavnik krajevne skupnosti Žiri in gasilskega društva Dobračeva. Posebnih težav ni bilo. Z mejaši je že tudi v glavnem doseženo soglasje in je glavni mejaš pripravljen prodati zemljišče kolikor bi ga primanjkovalo za gradnjo primernega doma. Prisotni so menili, da naj se zaključijo dela, ki smo jih začeli jeseni, to je položitev in vgraditev betonskih cevi in poravnava ruševin, kjer izstopajo skale.

Tajnika občinske gasilske zveze so po gasilski dožnosti zadolžili, da pripravi vso dokumentacijo.

Uradno soglasje morajo dati: cestno gospodarstvo, elektro gospodarstvo, PTT, vodovod, kanalizacija, sosedje in krajevna skupnost. Nekateri od teh so načelno že privolili.

(Nadaljevanje na 20. strani)

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

DOBRAČEVSKI GASILCI SE ŽE 50 LET PRIPRAVLJAJO NA GRADNJO GASILSKEGA DOMA

(Nadaljevanje z 19. strani)

Društvo je na podlagi lokacijskega oglada naročilo lokacijsko dokumentacijo pri projektivnem biroju v Škofji Loki, od katerega je sedaj odvisno nadaljnje reševanje. Za projektanta pa je komisija predlagala našega rojaka Daneta Oblaka.

Čeprav je glavna smer gasilske dejavnosti društva obrnjena v gradnjo doma in je že dobro leto imenovan gradbeni odbor, vseeno gasilci ne drže križem rok. Skrbe za varnost in preventivo na svojem območju, sodelujejo pri požarih, skrbijo za vodna bazena, ki so jih s pomočjo skupnosti zgradili pred leti, niso pa zadovoljni s stanjem hidrantov na svojem območju, ki bi jih moral vzdrževati TOZD komunala »Tehnik« Škofja Loka. Marsikateri hidrant je neuporaben, ali pa je zasut s zemljo, gnojem, gramozom, snegom i.t.d.

Zadolženi operativni člani društva bodo morali to leto skupaj s Tehnikom pregledati vse hidrante in sestaviti zapisnik, da se ne bi zgodil slučaj, ko je pri požaru v Poliksu bil hidrant neuporaben in je takšne danes, ter bi se verjetno tak slučaj zgodil še mnogokje če bi prišlo tam do požara. Nemalokrat temu botruje tudi malodušnost in malomarnost posameznikov, kjer se nahajajo ti hidranti, ki nudijo dragoceno vodo, kjer pride do požara in bo nemara že jutri tisti potreboval gasilsko pomoč, če mu v stanovanju nenadoma zakirika rdeči petelin.

V preteklem letu so gasilci imeli več suhih in mokrih vaj, se udeleževali skupnih sektorskih in drugih vaj, največ pa so vadili mladino. Na tekmovanjih se je dobro izkazala mladinska ženska deseterina. Po zaslugi preventive ni bilo v preteklem letu na dobračevskem sektorju večjih požarov, razen enega na Dobruški. Društvo dela in vzgaja krajanje na principu čim boljše preventive, tem manj požarov, v službi ljudstva bližnjemu v pomoč!

Ivan REVEN

Koliko nas je bilo lani

Na področju Krajevnega urada Žiri je bilo v letu 1979 naslednje gibanje prebivalstva:

Rodilo se je 60 otrok, 36 občanov pa je umrlo.

Na novo se je prijavilo 53 ljudi, odjavilo pa 25.

Naravni prirast prebivalcev je bil 24 ljudi, selitveni prirast 28 ljudi, skupaj 52 ljudi v letu 1979.

Skupaj je bilo v Žireh 31.12.1979 torej 4299 prebivalcev, od tega moških 2077, žensk pa 2222.

Na tem naj še povem, da se v zvezi s sklepanjem zakonskih zvez lahko obrnete za vse informacije na KU Žiri, vsak dan od 6.30 do 14.20, v sredo do 16.30. Zaročenci bodo imeli tako nekoliko manj stroškov.

Ana KAVČIČ

Iz revije BAUEN + FERTIGHAUS povzamemo zanimivo misel:

Prvi korak v varčevanju z energijo: Oblačimo se toplo. Oblačeni v dolge spodnje hlače lahko prihranimo natanko 10 % toplotne energije, oziroma se normalno počutimo v sobi, ki je ogrevana z 1,5 stopinj Celzija manj kot sicer.

Do sedaj za mrliško vežico

Izvedeli smo, da smo Žirovci z različnimi prispevki do sedaj zbrali približno 4 milijone starih dinarjev za mrliško vežico.

Nikola Jović u mirovini

Sretno i zdravo

Ekonomski izrazi

KLIRING

Sistem medsebojnega obračunavanja bank, ki temelji na pobotanju dolgov in terjatev, nastalih na podlagi predloženih čekov s strani njihovih deponentov, ki jih klienti prejmejo za izplačilo pri drugih bankah. Po tej analogiji je kliring tudi sistem pobotanja dolgov in terjatev med dvema državama. Ta sistem se je po 1931. letu razširil po vsem svetu, in sicer pod imenom bilateralni plačilni sporazum i. Glavno načelo mednarodnega kliringa je pobotanje dolgov in terjatev v domači valuti, tj. brez uporabe deviz. Kajti dolžniki (najpogosteje uvozniki blaga) plačujejo drugi državi dolg in tujisteje uvozniki blaga) plačujejo drugi državi dolg iz tujine v svoji domači valuti, na zbirni račun v svoji centralni banki, iz sredstev tega računa pa se izplačuje domače upnike te države (najpogosteje izvozniki blaga), in sicer po nalogih iz tujine. Na enak način ravna tudi druga država s pogodbenicami. Da bi mednarodni kliring deloval, so v pogodbah določene kontingentne liste blaga za menjavo, obračunske valute in tečaj, ter postopek za končni obračun morebitnega salda.

Dopisujte v glasilo

»DELO – ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Stara vas 23, n.s.o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika ŽIRI, TOZD Prodaja Žiri in Delovno skupnost skupnih služb. Ureja ga uredniški odbor: Stane Čar, Anton Eniko, Srečko Erzenoženik, Marija Kastelec, Tončka Oblak, Marta Pivk, Anuška Kavčič – tehnični urednik, Nejkro Podobnik – odgovorni urednik. Izhaja mesečno, naklada 1800 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk KT Gorenjski tisk, Kranj